

J I H O Č E S K Á U N I V E R Z I T A  
V Č E S K Ý C H B U D Ě J O V I C Í C H  
Zemědělská fakulta

---

Studijní program: N6208 T Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Název diplomové práce

**ADMINISTRACE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ V ČR PRVNÍ  
ROK PO VSTUPU DO EU**

Vypracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla

Vedoucí diplomové práce: prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

2006

## **Prohlášení**

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma:

**„Administrace Strukturálních fondů a ČR první rok po vstupu do EU“**

vypracoval samostatně, po konzultacích s vedoucím práce

prof. Ing. Magdalenou Hrabánkovou, Csc.

Použité zdroje uvádím v příloženém seznamu literatury.

V Českých Budějovicích dne 23.dubna 2006

Podpis

## **Poděkování**

Vedoucí diplomové práce prof. Ing. Magdaleně Hrabánkové, Csc. za vstřícný přístup a ochotné jednání.

Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla

V Českých Budějovicích dne 23.dubna 2006

# OBSAH

<b>1</b>	<b>ÚVOD</b>	<b>5</b>
<b>2</b>	<b>LITERÁRNÍ REŠERŠE</b>	<b>7</b>
<b>3</b>	<b>CÍL PRÁCE</b>	<b>10</b>
<b>4</b>	<b>METODIKA</b>	<b>10</b>
	<b>TEORETICKÁ ČÁST DIPLOMOVÉ PRÁCE</b>	<b>11</b>
<b>5</b>	<b>STRUKTURÁLNÍ POLITIKA EU A JEJÍ UPLATŇOVÁNÍ V ČR (ZÁSADY A PRINCIPY)</b>	<b>12</b>
5.1	Co jsou strukturální fondy v EU	12
5.2	Principy strukturální politiky EU	13
5.2.1	princip koncentrace	13
5.2.2	princip partnerství	13
5.2.3	princip programování	13
5.2.4	princip adicionality (doplňkovosti)	13
5.2.5	princip monitorování a vyhodnocování	14
5.3	Cíle regionální a strukturální politiky EU pro období 2000 – 2006	16
5.3.1	Cíl 1: prosazování rozvoje a strukturálního přizpůsobení regionů, jejichž rozvoj zaostává	16
5.3.2	Cíl 2: podpora hospodářské a společenské přeměny oblastí, jež čelí strukturálním problémům	16
5.3.3	Cíl 3: podpora přizpůsobování a modernizace politiky a systémů vzdělávání, školení a zaměstnanosti	16
5.3.4	Rozdělení rozpočtových zdrojů mezi strukturální fondy pokrývající Cíle 1–3 a kohezní fond v letech 2000–2006	17
5.4	Nástroje Strukturální politiky EU	18
5.5	Horizontální politiky EU	20

<b>6</b>	<b>ZÁKLADNÍ PROGRAMOVÉ MATERIÁLY, NA JEJICHŽ ZÁKLADĚ JE POLITIKA V ČR UPLATŇOVÁNA</b>	<b>21</b>
6.1	Národní rozvojový plán	21
6.1.1	Obsah Národního rozvojového plánu	21
6.2	Programové materiály vycházející z NRP	21
6.2.1	Programové materiály vycházející z NRP – schématické rozpracování	22
6.2.2	Operační program průmysl a podnikání 2004–2006 (OPPP)	23
6.2.3	Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství 2004–2006 (OPRVMZ)	24
6.2.4	Společný regionální program 2004 – 2006 (SROP)	25
	<b>PRAKTICKÁ ČÁST DIPLOMOVÉ PRÁCE</b>	<b>29</b>
<b>7</b>	<b>SYSTÉM ADMINISTROVÁNÍ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ V ČESKÉ REPUBLICĚ</b>	<b>30</b>
7.1	Fungování systému jako celku	30
7.1.1	Ministerstva organizačně zajišťující administraci strukturálních fondů	30
7.1.2	Čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů	30
7.1.3	Jednotlivé operační programy	31
7.1.4	Finanční prostředky určené pro české subjekty v letech 2004–2006	32
7.1.5	Přehled implementačních agentur	33
7.1.6	Monitorovací výbor	33
7.2	Srovnání systémů administrace jednotlivých OP	34
7.2.1	Žádost o finanční pomoc z operačních programů	34
7.2.2	Průběh zpracování, hodnocení a realizace projektu obecně	35
7.2.3	OPPP	37
7.2.4	OPRVMZ	41
7.2.5	SROP	44
7.3	Postup administrace	48
7.3.1	Žádost a přílohy	48
7.3.2	Administrativní kontrola	51
7.3.3	Průběh hodnocení a schválení	53
7.3.4	Realizace a proplacení projektu	56
7.3.5	Monitoring a kontrola	58
7.4	Stav čerpání prostředků v rámci	60
7.4.1	OPPP	60

7.4.2	OPRVMZ	62
7.4.3	SROP	63
<b>8</b>	<b>PŘÍPRAVA NA ROKY 2007 – 2013</b>	<b>65</b>
<b>8.1</b>	<b>Změna prioritních cílů</b>	<b>65</b>
8.1.1	Srovnání cílů a finančních nástrojů politiky soudržnosti EU v kontextu na následující období 2007–2013	66
8.1.2	Cíl „Konvergence“	67
8.1.3	Cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“	67
8.1.4	Cíl „Evropská územní spolupráce“	68
<b>8.2</b>	<b>Fondy EU pro období 2007 – 2013</b>	<b>69</b>
8.2.1	Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)	69
8.2.2	Fondy zaměřené na podporu zemědělství	69
<b>8.3</b>	<b>OP pro období 2007 – 2013</b>	<b>71</b>
<b>9</b>	<b>PROBLÉMY PROVÁZEJÍCÍ ADMINISTRACI FONDŮ V OBDOBÍ 2004 – 2006</b>	<b>72</b>
<b>9.1</b>	<b>Příklady některých problémů a případné návrhy řešení</b>	<b>72</b>
9.1.1	OPPP	73
9.1.2	OPRVMZ	74
9.1.3	SROP	77
<b>10</b>	<b>ZÁVĚR</b>	<b>78</b>
<b>11</b>	<b>PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY</b>	<b>80</b>
<b>12</b>	<b>ABSTRACT</b>	<b>82</b>
<b>13</b>	<b>SEZNAM ZKRATEK</b>	<b>83</b>
<b>14</b>	<b>SEZNAMY TABULEK, GRAFŮ, SCHÉMAT A OBRÁZKŮ</b>	<b>85</b>
14.1	Seznam tabulek	85
14.2	Seznam grafů	85

<b>14.3</b>	<b>Seznam schémat</b>	<b>85</b>
<b>14.4</b>	<b>Seznam obrázků</b>	<b>86</b>

# 1 Úvod

Diplomová práce je zaměřena na velmi aktuální problematiku Strukturálních fondů Evropské unie. Vlastní strukturální politika Evropského společenství je velmi rozsáhlá a pro mnohé potenciální příjemce pomoci složitá. Výhodou proto zůstává zkušenost s předvstupními programy EU SAPARD, PHARE a ISPA. Ty byly koncipovány nejen jako finanční pomoc, ale jako určitý nástroj pro osvojení principů administrace evropských programů obecně. Po vstupu České republiky do Evropské unie se také navýšily prostředky poskytované na spolufinancování investičních či jiných rozvojových programů.

Jednotlivé strukturální fondy slouží jako finanční zdroje, které spolu s národními finančními příspěvky administrovány prostřednictvím operačních programů (dále OP). Všechny OP vycházejí z Národního rozvojového plánu (NRP) garantovaným a schvalovaným vládou ČR, vždy na programové období totožné s EU, tj. na 7 let. Mezi jednotlivé OP patří Operační program průmysl a podnikání (OPPP), Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (OPRVMZ), Společný regionální operační program (SROP), Operační program infrastruktura (OPI) a Operační program rozvoj lidských zdrojů (OPRLZ). Pro předkládanou diplomovou práci jsem vybral tři programy OPPP, OPRVMZ a SROP z důvodu zaměření na důležité oblasti a to na průmysl, zemědělství a rozvoj regionů.

**Vybraným tématem se budu snažit ve zjednodušené formě představit nejen meziresortní srovnání administrace vybraných operačních programů, ale i problémy, které právě rok po vstupu České republiky do EU provázejí dotační politiku.** Představením a srovnáním jednotlivých stěžejních dokumentů bude v první části práce analyzována situace v ČR.

Každá organizace či systém nevzniknou bez chyb, ale vyvíjí a přizpůsobují se aktuální situaci. Stejně je to pro Strukturální politiku a s ní spojené operační programy. Letošní rok 2006 je zlomovým rokem, kdy končí platnost dokumentů schválených na první



období po vstupu ČR do EU. V současné době vznikají návrhy dokumentů pro další období. Tyto dokumenty by již měly obsahovat potřebné změny ve stávajících pravidlech či jiných nevyhovujících skutečnostech, které se v průběhu období 2004 až 2006 objevily. Tyto skutečnosti se budou popsány ve druhé části práce a nabídnuty vlastní návrhy.

## 2 Literární rešerše

V diplomové práci jsem čerpal především z následujících stěžejních materiálů, které jsou rovněž uvedeny v seznamu literatury.

- MMR ČR, **Národní rozvojový plán 2004-2006**. únor 2003.

Tohoto materiálu jako stěžejního dokumentu jsem využil převážně v teoretické části práce. Čerpal jsem zde informace týkající se především zaměření jednotlivých operačních programů, stanovení systému pro jejich řízení a monitorování a určení finančního rámce NRP.

- MMR ČR, **Průvodce fondy Evropské unie**. Odbor vnějších vztahů, duben 2004.

Tuto publikaci jako přehledného průvodce fondy jsem používal jako stručný souhrn podstatných bodů, které jsou významné pro pochopení celkové problematiky strukturálních fondů.

- HRABÁNKOVÁ, Boháčková. **Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000–2013**. 2005 (Praha) ISBN 80-7271-159-8.

Publikace od zmíněných autorek mi sloužila jako podklad i zdroj informací týkajících se následujícího programového období. Vybrané informace jsem využil v obou částech diplomové práce. Převážný díl těchto informací jsem však použil v praktické části práce jako jednoduchého nastínění očekávané situace v období 2007–2013.

- **[www.strukturalni-fondy.cz](http://www.strukturalni-fondy.cz)**

Tento portál byl pro mou práci stěžejní. Díky tomuto pramenu jsem získal většinu dokumentů a informací vztahujících se k problematice diplomové práce. Informace a dokumenty z tohoto portálu byly využity prakticky v celé práci.

- MPO ČR, **Operační program průmysl a podnikání**. (Praha), říjen 2003.  
MZe ČR, **Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství**. (Praha), březen 2004.  
MMR ČR, **Společný regionální operační program České republiky na léta 2004–2006** (Praha), verze 0.12, prosinec 2003.

Tyto operační programy jsem užíval pro zpřesňující informace vztahující se k OP obecně. Uplatnění mají v obou částech práce. Byly mi zdrojem pro obecné popsání jednotlivých OP na konci teoretické části.

- MPO ČR, **Programový dodatek k Operačnímu programu Průmysl a podnikání**. verze 18. 2. 2004.  
MZe ČR, **Programový dodatek k Operačnímu programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství**. duben 2004.  
MMR ČR, **Společný regionální operační program České republiky na léta 2004 2006 Programový dodatek**. verze 0.8, (Praha), červen 2004.

Programové dodatky jsou využity převážně v praktické části práce. Jejich obsah je potřebný pro přesnou definici jednotlivých částí administračního postupu pro jednotlivé OP. Využíval jsem jich především společně s Příručkami a Pravidly pro jednotlivé OP.

- MMR ČR, **Příručka pro žadatele pro 3. kolo výzvy**, č.j. 12 568/2004-53.  
MZe ČR, **Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ Opatření 1.1. Investice do zemědělského majetku/zemědělských podniků**. 3. aktualizované vydání, (Praha), 2005.  
MPO ČR, **Pokyny pro žadatele a příjemce podpory z OPPP**, (Praha), červenec 2005.

Jak jsem již zmínil, tyto verze Příruček a Pravidel jednotlivých ministerstev jsem využíval pro vypracování praktické části diplomové práce. Jejich obsahem je především přesné popsání jednotlivých systémů administrace příslušných OP a jednotlivých dalších opatření a podopatření.

- **Průběh čerpání strukturálních fondů** (únor 2006).

Tuto zprávu vydávanou MMR pro každý měsíc, jsem využil pro přehled stavu čerpání SF uvedenou v praktické části diplomové práce.

- MPO ČR – Odbor strukturálních fondů, **Průvodce podnikatele operačním programem průmysl a podnikání**. (Praha), listopad 2004.

Tohoto Průvodce jsem využíval nejen pro Operační program průmysl a podnikání ale také jako předlohu vypracování struktury praktické části diplomové práce.

Využíval jsem také z dalších materiálů, mezi které patří další internetové portály týkající se dané problematiky, mezinárodní smlouvy a zkušenosti předkladatelů a úředníků.

### **3 Cíl práce**

Cílem práce je popsat stav a zkušenosti s využitím finančních prostředků ze Strukturálních fondů porovnáním účinnosti třech operačních programů, proces tvorby žádostí (projektů), jejich odevzdávání, administrativní kontroly, vyhodnocování a schvalování v rámci vybraných operačních programů v České republice a role institucí podílejících se na tomto procesu. Práce bude zaměřena zejména na porovnání postupů u vybraných operačních programů a to Operační program průmysl a podnikání, Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a Společný regionální operační program.

### **4 Metodika**

Práce bude zpracována podle dostupných programových dokumentů, pravidel a manuálů za situace, která je u nás po vstupu ČR do EU (1. 5. 2004). Pro vypracování práce bude použita příslušná literatura a materiály vztahující se k tématu, tj. dokumenty MPO, MZe, MMR, CI, SZIF, krajů, www stránky atd. Práce bude rozdělena na dvě hlavní části a to na teoretickou, která se bude zaměřovat na obecné pravidla administrace a praktickou, která popisuje jak ve skutečnosti probíhá administrace konkrétních žádostí o dotaci, včetně hodnocení projektu. V této části jsou popsány problémové oblasti a případné návrhy pro zlepšení.

Pro vypracování práce budou využity především analytické metody, zejména metoda SWOT za účelem porovnání podmínek uplatnění jednotlivých operačních programů. Dále bude využita metoda srovnání – komparace pro porovnání cílů jednotlivých programů a jejich výsledků.

# **TEORETICKÁ ČÁST DIPLOMOVÉ PRÁCE**

## 5 Strukturální politika EU a její uplatňování v ČR (zásady a principy)

### 5.1 Co jsou strukturální fondy v EU

Podpora malých a středních podniků je v Evropské unii úzce propojena se strukturální politikou, která zaujímá jedno z dominantních postavení v rámci celkové hospodářské politiky EU. Již článek 130a „Aktu o jednotné Evropě“ z roku 1986 říká, že na podporu svého celkového harmonického rozvoje EU rozvíjí a sleduje činnost, která vede k posilování hospodářské a sociální soudržnosti v rámci všech zemí EU<sup>1</sup>. Úsilí je zaměřeno především na snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony EU, což v praxi znamená že je podporován rozvoj znevýhodněných regionů (nízká zalidněnost, odlehle kraje, vysoká nezaměstnanost, špatná infrastruktura), ostrovů a venkovských oblastí členských zemí.

Ekonomická struktura Evropské unie se s ohledem na jednotlivé členské státy a regiony vyznačuje výraznými rozdíly. K charakteristickým znakům těchto rozdílů patří:

- **struktura obyvatelstva** (věk, profesní kvalifikace, podíl cizinců, imigrantů atd.)
- **přírodní prostorová struktura** (přírodní bohatství, lesy, suché oblasti atd.)
- **infrastruktura** (silniční a železniční síť, telekomunikace, technické zázemí atd.)

Již ve zřizovacích smlouvách z roku 1957 (Římské smlouvy) byl zakotven výše uvedený cíl snižování rozdílů mezi vyspělými a zaostalými regiony. Proto i v současnosti není EU koncipována jen jako ekonomické společenství a stále zřetelněji i politické, ale i solidární společenství, v němž bohaté státy a regiony pomáhají hospodářsky méně vyspělým regionům.

---

<sup>1</sup> Pramen: Jednotný evropský akt, [www2.euroskop.cz](http://www2.euroskop.cz), k 20. 2. 2006.

Jádro evropské strukturální politiky tvoří **strukturální fondy**. EU jejich prostřednictvím přímo podporuje ekonomický růst a zaměstnanost v členských státech. Snižování nezaměstnanosti zůstává přitom hlavním požadavkem.

## **5.2 Principy strukturální politiky EU<sup>2</sup>**

Strukturální politika a využívání Strukturálních fondů vychází z pěti základních principů:

### **5.2.1 princip koncentrace**

Jde o koncentraci úsilí, tj. prostředky jsou využívány pouze k realizaci projektů podle předem stanovených cílů;

Prostředky jsou navíc cíleny do regionů s největšími problémy a jsou přidělovány na projekty maximálně napomáhající řešení těchto problémů;

### **5.2.2 princip partnerství**

Na základě tohoto principu dochází k navázání úzké spolupráce mezi orgány na všech úrovních (tj. mezi Evropskou komisí, orgány na národní, regionální a místní úrovni, jednotlivými podniky a osobami), které společně rozhodují o alokaci finančních prostředků z fondů;

### **5.2.3 princip programování**

Prostředky fondů jsou programově vkládány do víceletých a víceoborových programů, jejichž vypracováním jsou pověřeny vlády jednotlivých členských zemí;

Při udělování prostředků je důraz kladen na co možná nejkomplexnější přístup k řešení problémového regionu;

### **5.2.4 princip adicionality (doplňkovosti)**

Prostředky fondů mají pouze doplňovat investice vynakládané jednotlivými členskými státy, tj. nesmí docházet k snižování investičních výdajů ze státního rozpočtu členského státu do určených problémových oblastí;

---

<sup>2</sup> Pramen: ČR MMR, Průvodce fondy Evropské unie. Odbor vnějších vztahů, duben 2004.

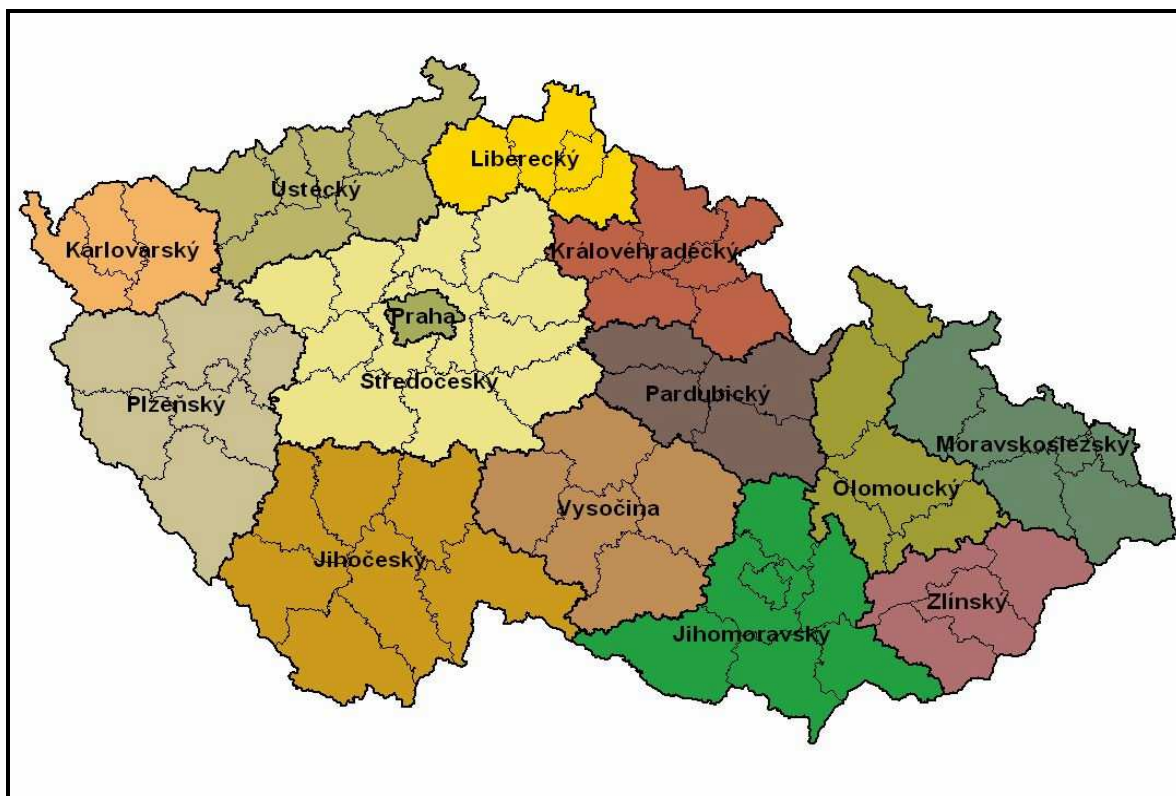


## 5.2.5 princip monitorování a vyhodnocování

Před schválením konkrétního projektu musí být podrobně vyhodnoceny jeho dopady, velký důraz se klade také na průběžné monitorování realizace a následné zhodnocení skutečných přínosů projektu.

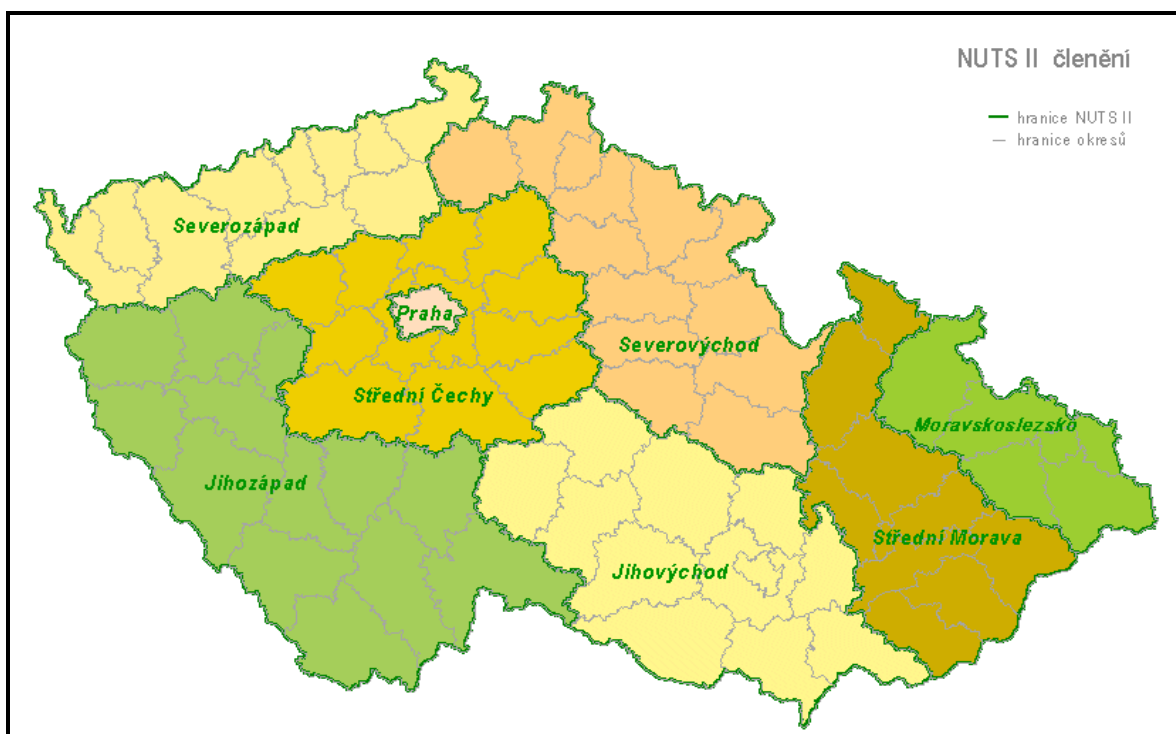
V Evropské unii se používá dělení na územní statistické jednotky, tzv. NUTS (z francouzského *Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques*). Pro potřeby strukturální a regionální politiky jsou důležité tzv. NUTS II (kterých je v ČR osm a zhruba odpovídají území s 1 milionem obyvatel) a NUTS III, kterých je v ČR 14 (kraje/VÚSC). Takto definované územní jednotky mají přímou vazbu na čerpání prostředků ze Strukturálních fondů EU.

**Obrázek č.1.** Kraje (NUTS III) a okresy (NUTS IV) v České republice



*Pramen: Národní rozvojový plán 2004-2006. únor 2003 (Praha), MMR*

**Obrázek č.2.** Jednotky (NUTS II) v České republice



*Pramen: Direkta Group, spol. s r.o.*

- **Praha** – území hlavního města Prahy
- **Střední Čechy** – území Středočeského kraje
- **Jihozápad** – území krajů Českobudějovického a Plzeňského
- **Severozápad** – území kraje Karlovarského a kraje Ústeckého
- **Severovýchod** – území krajů Libereckého, Královehradeckého a Pardubického
- **Jihovýchod** – území krajů Jihlavského a Brněnského
- **Střední Morava** – území krajů Olomouckého a Zlínského
- **Moravskoslezsko** – území kraje Ostravského

## **5.3 Cíle regionální a strukturální politiky EU pro období 2000 – 2006<sup>3</sup>**

### **5.3.1 Cíl 1: prosazování rozvoje a strukturálního přizpůsobení regionů, jejichž rozvoj zaostává**

Regiony, na něž se vztahuje cíl č. 1, budou ty regiony, které odpovídají úrovni II Nomenklatury územních statistických jednotek (NUSJ, úroveň II), jejichž HDP na obyvatele, měřený paritou kupní síly a vypočtený na základě údajů za Společenství za poslední tři léta je menší než 75 % průměru Společenství.

### **5.3.2 Cíl 2: podpora hospodářské a společenské přeměny oblastí, jež čelí strukturálním problémům**

Regiony, na něž se vztahuje cíl č. 2, budou ty regiony, jež čelí strukturálním problémům, jejichž společenskohospodářská přeměna má být podporována. Sem patří zejména oblasti, jež procházejí sociálněekonomickými změnami v průmyslu a službách, upadající venkovské oblasti, městské oblasti v obtížích a ochablé oblasti závislé na rybolovu.

### **5.3.3 Cíl 3: podpora přizpůsobování a modernizace politiky a systémů vzdělávání, školení a zaměstnanosti**

Tento cíl zajistí finanční pomoc vně regionů, na něž se vztahuje cíl č. 1 a poskytne politický rámec pro všechna opatření pro podporu lidských zdrojů na nějakém území členského státu, aniž by tím byly dotčeny specifické charakteristiky každého regionu.

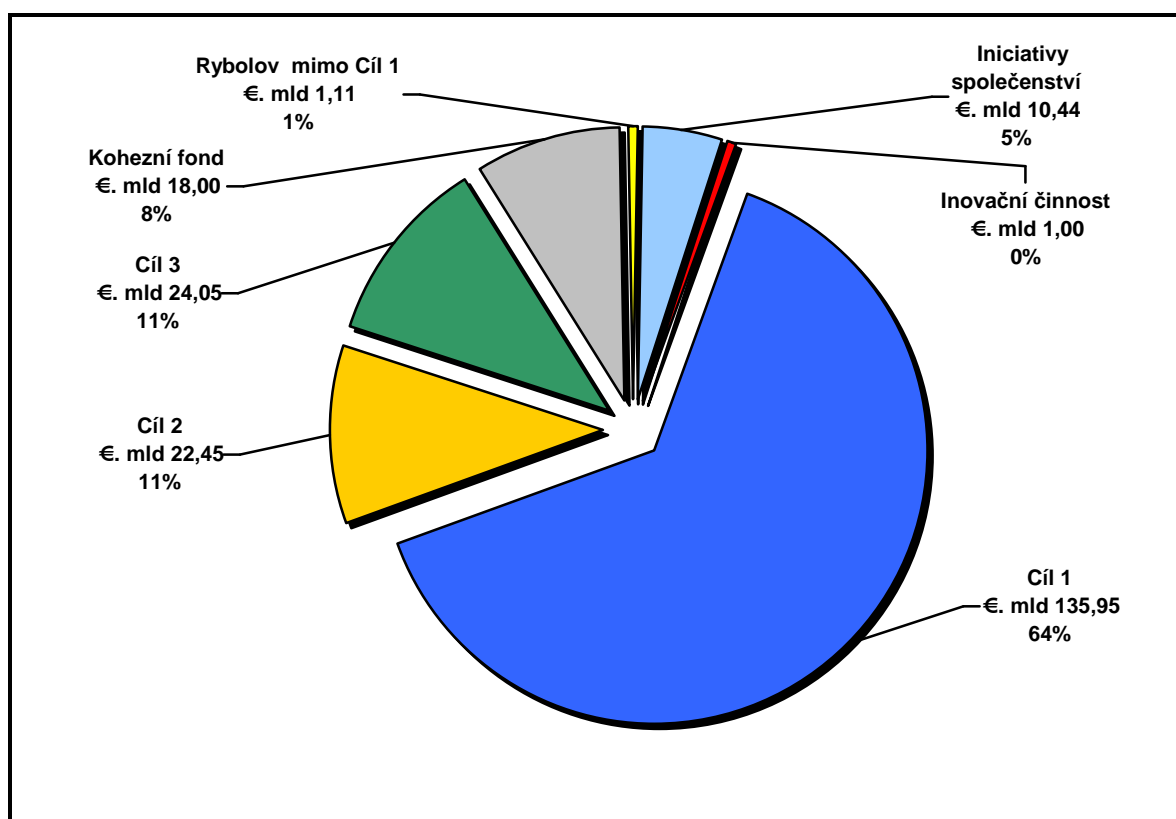
---

<sup>3</sup> Pramen: ČR MMR, Průvodce fondy Evropské unie. Odbor vnějších vztahů, duben 2004.

Do financování podle nového souhrnného, horizontálního Cíle 3, zaměřeného na lidské zdroje, budou začleněny ty regiony, které se potýkají s velkými problémy na trhu práce a s nezaměstnaností. Cílem je napomáhat adaptovat a modernizovat systém zaměstnanosti, vzdělávání, odborného výcviku a vzdělávacích programů.

### 5.3.4 Rozdělení rozpočtových zdrojů mezi strukturální fondy pokrývající Cíle 1–3 a kohezní fond v letech 2000–2006

**Graf č.1.** Rozdělení rozpočtových zdrojů mezi strukturální fondy pokrývající Cíle 1–3 a kohezní fond.



*Pramen: Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000–2013<sup>4</sup>*

<sup>4</sup> HRABÁNKOVÁ, Boháčková. Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000–2013. 2005 (Praha) ISBN 80-7271-159-8

## **5.4 Nástroje Strukturální politiky EU**

V současné době jsou k financování projektů sledující dané tři cíle využívány následující čtyři strukturální fondy:

### **I. Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)**

Prostředky jsou určeny na investice do výroby vedoucí ke tvorbě nových pracovních míst, na investice do infrastruktury, do vzdělání a zdraví, rozvoje místního potenciálu, rozvoje MSP, VaV, na investice zaměřené na životní prostředí.

### **II. Evropský sociální fond (ESF)**

Prostředky tohoto fondu by měly především napomoci integraci nezaměstnaných a osob dlouhodobě nezaměstnaných, rychlejšímu zapojení mladých lidí do pracovního procesu, adaptaci pracovníků na průmyslové změny, uplatňování stejných příležitostí na trhu práce, stabilizaci a dalšímu růstu zaměstnanosti, podpoře lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji a dalšímu zkvalitnění vzdělávání a kvalifikace.

### **III. Evropský zemědělský orientační a záruční fond (EAGGF)**

Orientační část fondu je zaměřena na podporu zemědělství v horských a podhorských oblastech, napomáhá mladým farmářům, ustavení producentů asociací, optimalizaci struktury a kvality zemědělské produkce, rozvoji venkovské infrastruktury apod.

### **IV. Finanční nástroj na podporu rybolovu (FIFG).**

Fond má za úkol napomáhat restrukturalizaci evropského rybolovu. Pro Českou republiku má velmi malý význam. Prostředky má přiděleny ve výši 2 % celkového objemu strukturálních fondů.

Kromě podpor vázaných na iniciativu členských států (prostředky jsou přidělovány na základě priorit formulovaných v Národních rozvojových plánech, které jsou dále rozpracovány v Operačních programech a dále v Dodatcích operačních plánů) existují tzv. INICIATIVY SPOLEČENSTVÍ, které se mění pro každé programovací období. První oblast je koncentrována na přeshraniční spolupráci směřující k harmonickému a vyváženému plánování a rozvoji území (program INTERREG). Druhou oblastí je rozvoj

venkovských území s dominantní zemědělskou prvovýrobou (program LEADER) a třetí je směřována do rozvoje lidských zdrojů a potírání jakékoli diskriminace na trhu práce (program EQUAL). Poslední z těchto iniciativ je program URBAN. Koordinací těchto aktivit je pověřeno generální ředitelství DGXVI Evropské komise – Regionální politika a soudržnost.<sup>5</sup>

## **V. Kohezní fond**

Vedle Strukturálních fondů existuje od roku 1993 Kohezní fond (Fond soudržnosti). Poskytuje prostředky těm členským zemím, které nedosahují 90 % průměrné úrovně HDP na obyvatele EU a zároveň usilují o splnění maastrichtských kritérií vstupu do Hospodářské a měnové unie. Tato kritéria jsou přísná zejména v oblasti deficitu státních financí a velikosti státního dluhu, proto EU pomáhá prostřednictvím Kohezního fondu financovat těmto zemím investice s dlouhým obdobím návratnosti, tj. výstavbu infrastruktury a ekologická opatření. V současné době je pomoc z Kohezního fondu poskytována Řecku, Portugalsku, Španělsku a Irsku.

Kohezní fond podporuje následující typy projektů:

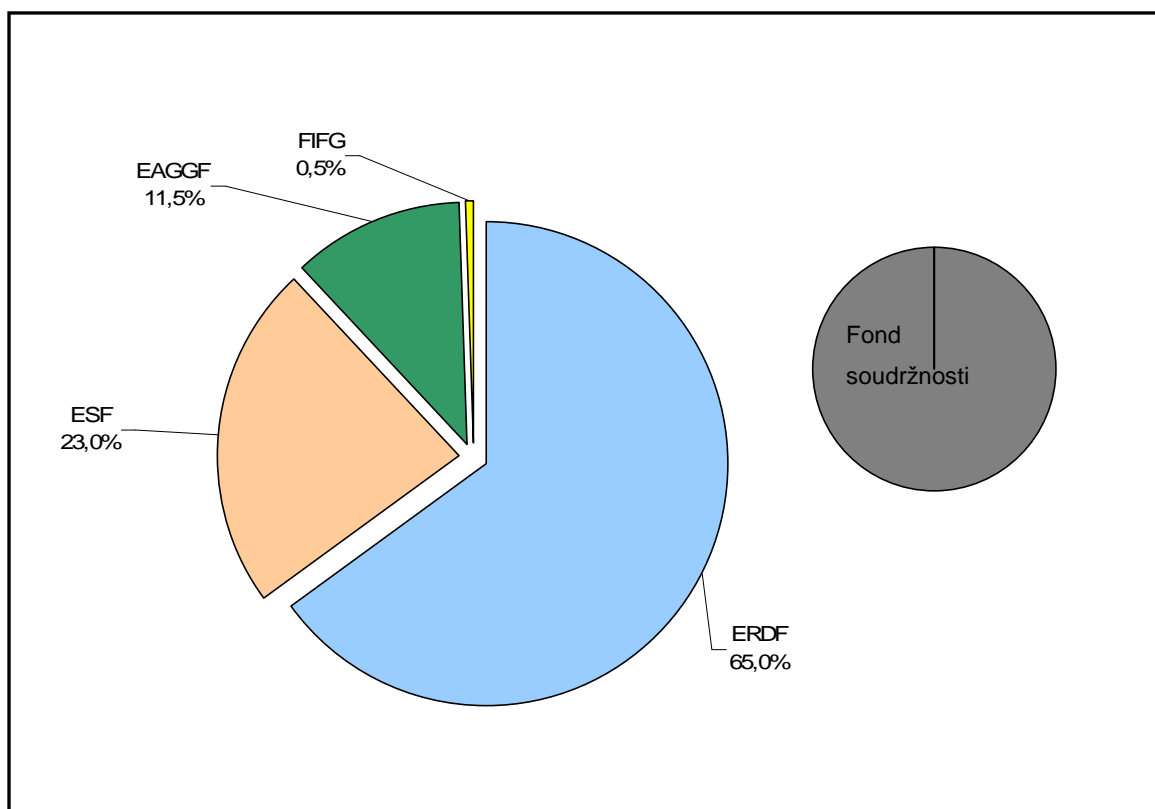
- environmentální projekty přispívající k politice ochrany životního prostředí
- projekty společného zájmu v oblasti dopravní infrastruktury (TEN – transevropské sítě)
- studie a opatření technické pomoci, které podporují environmentální a infrastrukturní projekty (přípravné studie, komparativní studie).

### **5.4.1.1 Rozdělení strukturálních fondů podle množství prostředků**

---

<sup>5</sup> Pramen: ČR MMR - Odbor vnějších vztahů, Průvodce fondy Evropské unie. duben 2004.

**Graf č.2.** Rozdělení Strukturálních fondů podle množství prostředků



*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla z podkladu: Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000–2013<sup>6</sup>*

## 5.5 Horizontální politiky EU

Účast hospodářských subjektů v programech podporovaných ze strukturálních fondů je podmíněna respektováním a dodržováním horizontálních politik EU jako jsou:

- zajištění udržitelného rozvoje,
- dodržování podmínek ochrany životního prostředí,
- podpora rozvoje rovných příležitostí mezi muži a ženami,
- podpora informační společnosti.

---

<sup>6</sup> Hrabánková, Boháčková. Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000–2013. 2005 (Praha) ISBN 80-7271-159-8

## **6 Základní programové materiály, na jejichž základě je politika v ČR uplatňována**

### **6.1 Národní rozvojový plán**

Národní rozvojový plán (NRP) představuje základní strategický dokument pro získání podpory ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti. Pro Cíl 1 bude strategie Národního rozvojového plánu rozvedena v navazujících operačních programech Průmysl a podnikání, Rozvoj lidských zdrojů, Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, Společný regionální operační program a Infrastruktura.

#### **6.1.1 Obsah Národního rozvojového plánu**

NRP jako výchozí dokument pro vyjednávání o podpoře ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti pro zkrácené programové období 2004–2006 obsahuje popis současné situace, definuje strategii, vymezuje zaměření operačních programů, stanovuje systém pro řízení a monitorování a určuje finanční rámec NRP. Struktura a obsah dokumentu vychází z legislativy EU, především z nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 z 21. června 1999 a z dokumentů vydaných Evropskou komisí – řada „Working Paper“ Vademecum pro přípravu programových dokumentů pro strukturální fondy, Ex-ante hodnocení intervencí strukturálních fondů a Indikátory pro monitorování a hodnocení.

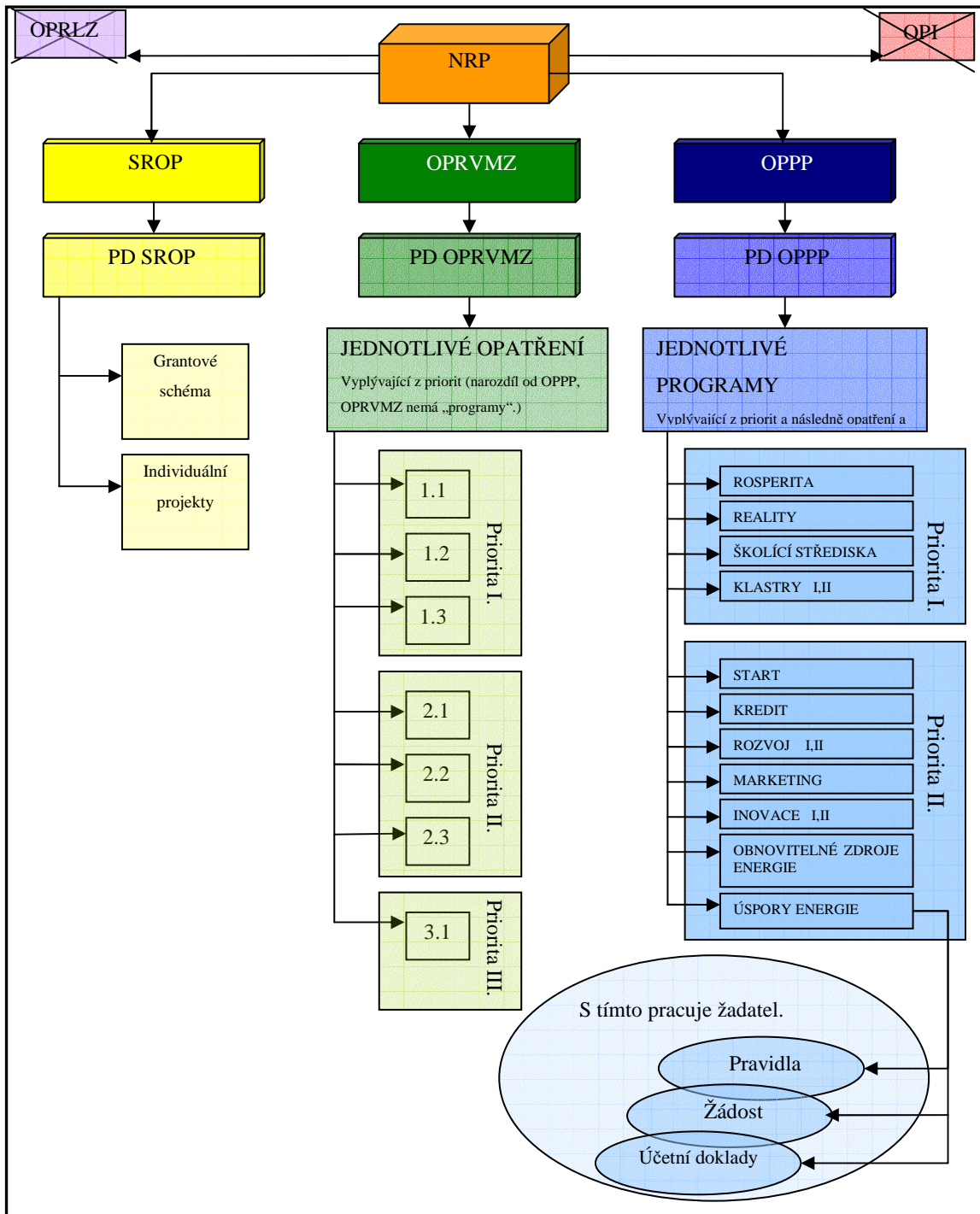
### **6.2 Programové materiály vycházející z NRP**

Jednotlivé OP jsou vypracovány na základě NRP. Pro přehlednost uvádím zjednodušené schéma rozpracování NRP pro období let 2004–2006. Zjednodušené proto, že diplomová práce je zaměřena na srovnání pouze tří operačních programů. Zbylé OP jsou ve schématu přeškrtnuté. Stejně tak jako OP PP i zbývající OP mají Pravidla, petent podává žádosti a předkládá požadované doklady. Toto je ve schématu vulgarizováno jen pro zmiňovaný OP PP.



## 6.2.1 Programové materiály vycházející z NRP – schématické rozpracování

Schéma č.1. Rozpracování programových materiálů vycházejících z NRP



Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla

## 6.2.2 Operační program průmysl a podnikání 2004–2006 (OPPP)<sup>7</sup>

OPPP je základním dokumentem politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) sektoru průmyslu, který byl vytvořen v návaznosti na cíle a strategie průmyslové politiky ČR. OPPP byl rozpracován na období 2004 až 2006. OPPP rozpracovává příslušnou část NRP pro roky 2004-2006, stejně tak jako zpracování nové verze NRP pro období 2007 – 2013, zaměřenou na oblast hospodářského rozvoje.

Vzhledem k tomu, že datum přistoupení České Republiky k Evropské unii bylo stanoveno na 1. 5. 2004, což byla polovina běžného programového období, vypracovaný OPPP zahrnuje tzv. zkrácené programovací období.

Cílem podpory v rámci OPPP je zachovat a dále rozvíjet konkurenceschopný a efektivně vyrábějící průmyslový potenciál, účinně přispívat ke zvyšování hospodářské výkonnosti výrobní základny a podpořit potřebné strukturální změny průmyslu tak, aby ČR na konci následující programovací periody přestala být jako celek méně rozvinutým regionem EU.

Pro zajištění daných cílů se pomoc soustředí na rozvoj malých a středních podniků, podporu inovačních aktivit v průmyslu a výrobní technickou, ekonomickou a organizační restrukturalizaci podniků, oborů a odvětví, včetně odstraňování starých zátěží tak, aby byly dosaženy pozitivní synergické efekty v oblasti životního prostředí, rovných příležitostí a informační společnosti. Nedílnou součástí pro dosažení vytyčených cílů je i trvalé snižování nákladů, v podmínkách ČR zejména cestou zvyšování efektivnosti využití energií.

OPPP je zaměřen na prioritní oblasti tzv. 1. prioritní osy NRP: „Posílení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb“. Tato podpora ze strukturálních fondů (SF) je ve shodě s prioritními rozvojovými cíly.

K dosažení tohoto cíle budou finanční prostředky Evropského Společenství (ES) v rámci OPPP koncentrovány na vymezené priority, charakterizující jednotlivé strategické cíle tak, aby se na hospodářském růstu v budoucnosti podílely všechny regiony a byly rovněž potlačeny dlouhodobé tendence sociálního vyčleňování určitých skupin

---

<sup>7</sup> Pramen: MPO ČR, Operační program průmysl a podnikání. (Praha), říjen 2003.

obyvatelstva. Za účelem finančního posílení budou konkrétní opatření, reflektující specifické cíle, realizována prostřednictvím jednotlivých programů podpory (např. Reality, Klastry, Rozvoj atd.).

### **6.2.3 Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství 2004–2006 (OPRVMZ)<sup>8</sup>**

Operační program „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“ (OP Zemědělství) představuje rozpracování 5. prioritní osy Národního rozvojového plánu České republiky (NDP) na období 2004 – 2006.

Na rozdíl od OPPP je OPRVMZ rozpracován v souladu s 5. prioritní osou NRP ČR. Pokrývá oblasti České republiky spadající pod Cíl 1 (území ČR kromě hlavního města Prahy). OPRVMZ má vymezen vlastní obsah, který se vzájemně nepřekrývá s ostatními operačními programy.

OPRVMZ v zásadě pokračuje v politice podpory zemědělského sektoru z uplynulého období, a to včetně orientace předvstupního programu SAPARD, a zároveň se zaměřuje i na nové oblasti podpory.

OPRVMZ také navazuje na doposud přijaté politiky a strategie národního hospodářství. Tyto politiky a strategie znamenají pro realizaci jisté hranice, ve kterých se priority a k nim vztahující se opatření mohou uskutečnit. Základem pro soulad tohoto dokumentu s trendy v národním hospodářství, pokud jde o rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, jsou vládou ČR přijaté:

- Koncepce rezortní politiky Ministerstva zemědělství České republiky (MZe ČR) na období před vstupem ČR do EU (2000)
  - zahrnuje – koncepci agrární politiky, včetně zpracovatelského průmyslu,
  - koncepci lesnické politiky a
  - koncepci vodohospodářské politiky.
- Poziční dokument MZe ke kapitole č. 7 – Zemědělství,
- Poziční dokument MMR ke kapitole č. 21 - Hospodářská a sociální soudržnost,
- Implementační strategie pro oblast zemědělství,
- Implementační strategie pro oblast životního prostředí,
- Plán rozvoje zemědělství a venkova České republiky na období 2000 – 2006,

---

<sup>8</sup> Pramen: MZe, Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. (Praha), březen 2004.

- Konzultační dokument sektorové části Národního rozvojového plánu.

Účelem zpracování OPRVMZ je podpora zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělských produktů, podpora vodního a lesního hospodářství, a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova. Cílem OPRVMZ, je podpora trvalého hospodářského růstu i růstu kvality života obyvatel. Mezi tyto patří zejména:

- zajištění zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů,
- snižování rozdílů v sociálních podmínkách,
- zvyšování konkurenceschopnosti odvětví,
- zachování kulturní krajiny,
- ochraně a zlepšování životního prostředí.

Finanční rámec OP Zemědělství vychází z návrhu Evropské komise. Finanční rámec je tvořen z prostředků strukturálních fondů Evropské unie EAGGF a FIFG, podle pravidel je doplněn z národních veřejných zdrojů ČR a pokud opatření a podopatření vytváří zisk, je financováno také ze soukromých zdrojů.

Finanční prostředky poskytované z OPRVMZ jsou alokovány na celé území ČR kromě hl. města Prahy, pro který je vytvořen samostatný dokument (Jednotný programový dokument).

## **6.2.4 Společný regionální program 2004 – 2006 (SROP)<sup>9</sup>**

### **6.2.4.1 SROP obecně**

Společný regionální operační program je programovým dokumentem zahrnujícím rozvojové priority sedmi regionů soudržnosti České republiky. Navrhované priority SROP respektují hlavní osu pomoci Společenství regionům Cíle 1 – přispívat významným způsobem ke snižování hospodářských a sociálních disparit regionů v porovnání s průměrem EU i mezi regiony uvnitř ČR.

SROP je tvořen čtyřmi prioritami rozpracovanými do devíti opatření (bez technické asistence):

1. podpora malých a středních podniků ve vybraných regionech

---

<sup>9</sup> Pramen: MMR, Společný regionální operační program České republiky na léta 2004–2006. (Praha), verze 0.12, prosinec 2003.

2. zlepšení infrastruktury v regionech
3. rozvíjení infrastruktury pro rozvoj lidských zdrojů
4. podpora cestovního ruchu.

SROP je koncipován jako program záměrných intervencí pro řešení zejména společných problémů regionů soudržnosti ČR. Rozsáhlejší orientace SROP na specifické problémy jednotlivých regionů není vzhledem ke zkrácenému plánovacímu období a disponibilnímu objemu finančních zdrojů reálná.

Financování SROP bude zabezpečeno z veřejných zdrojů EU (u většiny opatření příspěvek EU dosáhne 75% veřejných zdrojů programu), přičemž se počítá rovněž se zapojením soukromých zdrojů. Veřejné zdroje ČR budou zajištěny především ze státního rozpočtu (MMR) a z rozpočtu krajů a obcí.

Podpora pro SROP ze Strukturálních fondů Evropské unie je poskytována ze dvou fondů:

- Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF)
- Evropského sociálního fondu (ESF).

SROP je doplňující aktivitou k dalším národním programovým dokumentům ČR, zejména k celostátním oborovým koncepcím jednotlivých odvětví či úseků (schvalovaných vládou) a programům rozvoje územních obvodů krajů.

Rozdíl mezi podporami určenými pro rozvoj venkovské turistiky v rámci dvou operačních programů – OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a SROP – spočívá v typu a zaměření opatření. Projekty ve venkovských oblastech a přímo spojené se zemědělským podnikem jsou podporované (např. agroturistika) Operačním programem Zemědělství, kdežto ostatní typy projektů zaměřené na rozvoj turistiky spadají pod SROP.

#### 6.2.4.2 Typy projektů<sup>10</sup> v rámci SROP<sup>11</sup>

V rámci SROP existuje (popsáno zjednodušeně) rozdělení žádostí na podnikatelské a nepodnikatelské a z toho vyplývající rozdělení žadatelů na tyto dvě skupiny. Podnikatelské projekty jsou podporovány (až na výjimky) v tzv. Oblastech se soustředěnou podporou státu. Jedná se o regiony s definovanými handicap, např. vysoká nezaměstnanost, strukturální problémy, odlehlost atd.

#### **V rámci programu SROP mohou být předkládány projekty dvou typů:**

- **individuální projekty** jsou předkládány konečnými příjemci v rámci větší části podopatření 2.1.1 (silnice II. a III. třídy), v podopatření 2.1.2 (projekty dopravní obslužnosti), opatření 2.2 (projekty rozvoje informačních a komunikačních technologií), opatření 2.3 (regenerace vybraných měst), opatření 3.1 (infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů), opatření 3.3 (posílení plánovací kapacity regionálních a místních orgánů), podopatření 4.1.1 (nadregionální služby v cestovním ruchu), podopatření 4.2.1 (velké infrastrukturní projekty ČR) a v části podopatření 4.2.2 (projekty veřejných subjektů a NNO);
- **grantová schémata** představují svým způsobem "skupinové projekty" pro opatření 1.1, část podopatření 2.1.1 (místní komunikace), opatření 3.2, podopatření 4.1.2, část podopatření 4.2.1 (projekty podnikatelů bez ohledu na velikost podniku) a 4.2.2 (projekty malých a středních podnikatelů). Grantová schémata předkládají kraje (s výjimkou schématu za část opatření 4.2.1) **v roli konečných příjemců a budou mít územní působnost vždy pro příslušný kraj**. Pro realizaci grantových schémat je konečným příjemcům k dispozici samostatný manuál (OM GS).

---

<sup>10</sup> Projektem se obecně rozumí jedinečná soustava činností směřujících k předem stanovenému a jasně definovanému cíli, která má určený začátek a konec, jenž vyžaduje spolupráci různých profesí, váže jejich kapacity a jejich úsilí a využívá (případně spotřebovává) pro vytvoření cílových výstupů informace, materiál, peníze, schopnosti a dovednosti zúčastněných lidí".

<sup>11</sup> Pramen: Příručka pro žadatele pro 3. kolo výzvy, MMR, č. j. 12 568/2004-53

#### 6.2.4.3 Grantové schéma podporující drobné podnikatele (cca 35% rozpočtu opatření)

Schéma zahrnuje podporu širokého spektra drobných podnikatelů, kteří zaměstnávají méně než 10 pracovníků. Charakter podpory bude kompatibilní s veřejnou podporou malého rozsahu (pravidlo de minimis) a vztahuje se na podporu poskytnutou podnikům ve všech odvětvích s výjimkou:

a) oboru dopravy a činností, které se týkají výroby, zpracování a uvádění na trh výrobků uvedených v příloze 1 Smlouvy o založení ES,

b) podpory při činnosti spojené s vývozem, zejména podpory přímo spojené s vyváženým množstvím zboží, se zavedením a provozem distribuční sítě nebo s jinými běžnými výdaji při vývozní činnosti,

c) podpory podmiňující použití domácího zboží na úkor dováženého zboží.

#### 6.2.4.4 Grantové schéma podporující malé a střední podnikatele (cca 65% rozpočtu opatření)

Schéma zahrnuje podporu malých a středních podnikatelů, kteří zaměstnávají 10 až 249 zaměstnanců. Podpora je kompatibilní se skupinovou výjimkou pro malé a střední podniky.

## **PRAKTICKÁ ČÁST DIPLOMOVÉ PRÁCE**



# 7 Systém administrování strukturálních fondů v České republice

## 7.1 Fungování systému jako celku

Rozhodnutí o schválení žádosti o finanční podporu ze strukturálních fondů (i z jiných zdrojů EU) musí být uskutečněno na úrovni centrálních orgánů státní správy, respektive ministerstev jimi zřízenými komisemi. Přijímání žádostí, příslušných projektů a příloh bude zajištěno prostřednictvím implementačních agentur.

### 7.1.1 Ministerstva organizačně zajišťující administraci strukturálních fondů

- Ministerstvo pro místní rozvoj,
- Ministerstvo zemědělství,
- Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- Ministerstvo životního prostředí,
- Ministerstvo dopravy,
- Ministerstvo práce a sociálních věcí.

### 7.1.2 Čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů

Aby bylo možné čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů, musí každé ministerstvo mít vytvořeny:

- **obsahové předpoklady** – zpracovány a projednány v Bruselu plány rozvoje, operační programy, Společný regionální operační program a Jednotný programový dokument
- **organizační předpoklady** – strukturu na ministerstvu (řídící orgán) a implementační agenturu, která se bude zabývat administrací operačních programů.

Všechny operační programy musí vycházet z Národního rozvojového plánu 2004 – 2006. Jednotlivé dokumenty – operační programy, Společný regionální operační program a Jednotný programový dokument rámcově vymezují jakým způsobem a na co budou využívány strukturální fondy v České republice. Pouze v souladu s těmito dokumenty je možno čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů. Konečná podoba všech operačních programů byla schválena v Bruselu.

Vedle jednotlivých sektorů jsou prostředky strukturálních fondů určeny také pro rozvoj regionů (NUTS II). Proto je v odpovědnosti MMR zajistit zpracování tzv. SROP, kde budou promítnuty rozvojové potřeby všech regionů České republiky, kromě Hlavního města Prahy.

Aby mohla i Praha čerpat prostředky z fondu ESF, musí mít zpracován Jednotný programový dokument.

### **7.1.3 Jednotlivé operační programy**

- Operační program průmysl a podnikání (MPO),
- Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (MZe),
- Operační program infrastruktura (MŽP a MD),
- Operační program rozvoj lidských zdrojů (MPSV),
- Společný regionální operační program (MMR),
- Jednotný programový dokument (Hlavní město Praha).

**Výše finančních prostředků určených pro strukturální fondy byla dojednána při přístupových jednáních. Z obecných podmínek fungování strukturálních fondů vyplývá povinnost České republiky přidat k těmto prostředkům prostředky ze státního rozpočtu a to ve výši dohodnutého objemu financí. Výše celkových finančních prostředků, které jsou k dispozici českým subjektům v letech 2004 – 2006 je uvedena v následující tabulce a grafu.**

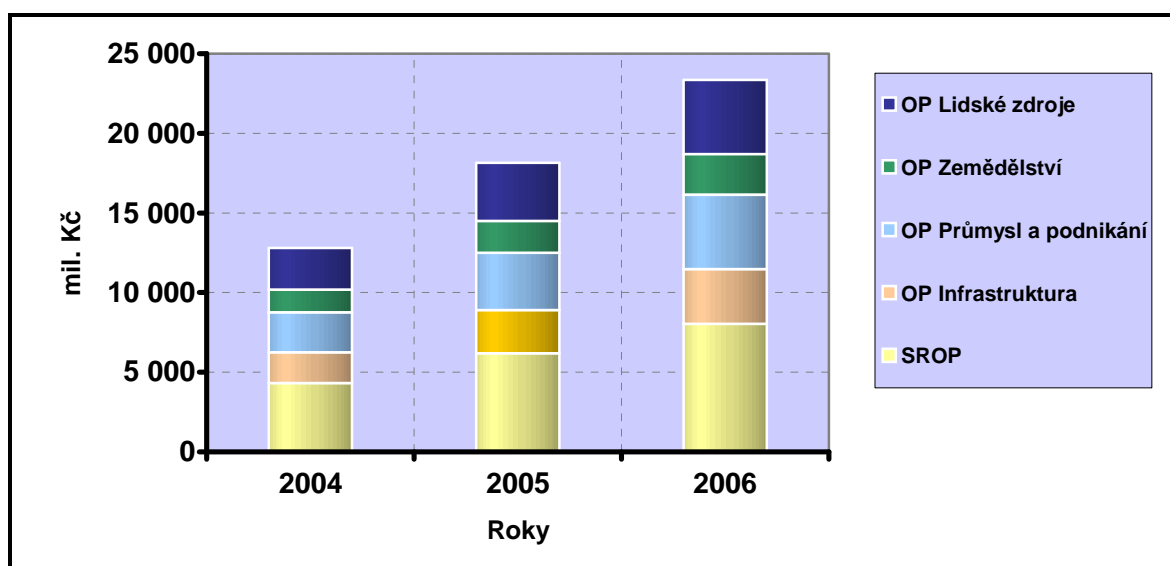
## 7.1.4 Finanční prostředky určené pro české subjekty v letech 2004–2006

**Tabulka č.1.** Finanční prostředky určené pro české subjekty v letech 2004–2006  
(v mil Kč)

Operační program (v mil. Kč)	2004	2005	2006	2004 - 2006
SROP	4 327,5	6 198,3	8 041,1	18 566,8
OPI	1 923,1	2 698,6	3 434,1	8 061,7
OPPP	2 513,0	3 599,4	4 669,5	10 781,9
OPRVMZ	1 422,6	1 991,1	2 542,3	5 956,0
OPRLZ	2 612,6	3 668,7	4 666,1	10 947,3
<b>OP Celkem</b>	<b>12 798,7</b>	<b>18 156,2</b>	<b>23 353,0</b>	<b>54 313,8</b>
JPD Praha	1 001,6	1 001,3	1 001,3	3 004,1
<b>OP vč. JPD celkem</b>	<b>13 800,3</b>	<b>19 157,4</b>	<b>24 354,3</b>	<b>57 317,9</b>

*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla z podkladů jednotlivých operačních programů*

**Graf č.3.** Finanční prostředky pro ČR v rámci cíle 1 na období 2004–2006



*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla z podkladů jednotlivých operačních programů*

Rozdělování finančních prostředků strukturálních fondů je plně v kompetenci českých ministerstev. To znamená, že projekty se zpracovávají v českém jazyce, jsou hodnoceny a schvalovány na národní úrovni. Evropská komise kontroluje, zdali jsou prostředky rozdělovány podle pravidel stanovených v operačních programech a příslušných programových dodatcích.

Administrací operačních programů jsou pověřeny příslušné implementační agentury. Tyto agentury budou zodpovědné za činnosti spojené s konkrétní prací při publicitě a vyhlášení schválených programů, shromažďování a předběžném hodnocení žádostí a také všech typech kontrol.

### 7.1.5 Přehled implementačních agentur

- |  |   |
|--|---|
| • Ministerstvo průmyslu                | CzechInvest (CI)                          |
| • Ministerstvo zemědělství             | Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) |
| • Ministerstvo životního prostředí     | Státní fond životního prostředí (SFŽP)    |
| • Ministerstvo dopravy                 | Odbor financí a ekonomiky – MD ČR         |
| • Ministerstvo práce a sociálních věcí | MPSV ČR, úřady práce                      |

Rozhodující slovo pro přidělování finančních prostředků na jednotlivé projekty bude mít komise, kterou jmenuje příslušný ministr.

### 7.1.6 Monitorovací výbor<sup>12</sup>

Monitorovací výbor Rámce podpory Společenství (dále jen Monitorovací výbor) byl zřízen MMR na základě dokumentu „Rámec podpory Společenství ČR 2004–2006“. Jednání monitorovacího výboru se řídí Jednacím řádem.

#### **Monitorovací výbor RPS zejména:**

- monitoruje a dohlíží na realizaci Rámce podpory Společenství a hodnotí pokrok při dosahování jeho cílů,

---

<sup>12</sup> Pramen: [www.strukturalni-fondy.cz](http://www.strukturalni-fondy.cz), k 22. 4. 06

- dohlíží na účinnost a správnost provádění pomoci poskytované ČR ze strukturálních fondů EU,
- vyhodnocuje řízení této pomoci,
- zajišťuje dodržování pokynů a prováděcích pravidel souvisejících s realizací Rámce podpory Společenství,
- přezkoumává a schvaluje výroční a konečné zprávy o provádění pomoci před jejich zasláním Evropské komisi,
- navrhuje Řídicímu orgánu Rámce podpory Společenství úpravy nebo přezkoumání pomoci, které umožní dosažení cílů nebo zlepšení řízení,
- zajišťuje podmínky pro provádění monitorování a hodnocení programů realizovaných v rámci politiky hospodářské a sociální soudružnosti.

## **7.2 Srovnání systémů administrace jednotlivých OP**

Za řízení operačních programů jsou odpovědné řídicí orgány pod dohledem monitorovacích výborů. Řídicí orgány odpovídají za efektivnost a správnost řízení OP. Monitorovací výbory vykonávají dohled nad realizací programů a monitorují využívání všech prostředků v rámci programů. Platební orgány (a platební jednotky) jsou především odpovědné za nastavení finančních toků ze strukturálních fondů a certifikaci výdajů.

### **7.2.1 Žádost o finanční pomoc z operačních programů**

„Žádost“ je standardizovaný formulář, prostřednictvím kterého žadatel o spolufinancování nějakého projektu předkládá svůj záměr. Ke každé žádosti jsou předkládány potřebné dokumenty (přílohy), tak aby prokázaly splnění podmínek uvedených v pravidlech pro ten který program. Dále další dokumenty a podklady ke každému programu (Specifické přílohy, Čestné prohlášení žadatele atd.).

### 7.2.1.1 Přílohy jsou zejména tyto:

1. Projekt – podnikatelský záměr, studie proveditelnosti, marketinková studie.
2. Výkaz zisků a ztráty a Rozvaha za poslední tři roky.
3. Výpis z obchodního rejstříku (ne starší jak tři měsíce), živnostenský list, koncesní listina nebo jiné oprávnění k podnikání.
4. Zajištění zdrojů financování (mimo OPRVMZ)
5. Finanční plán projektu

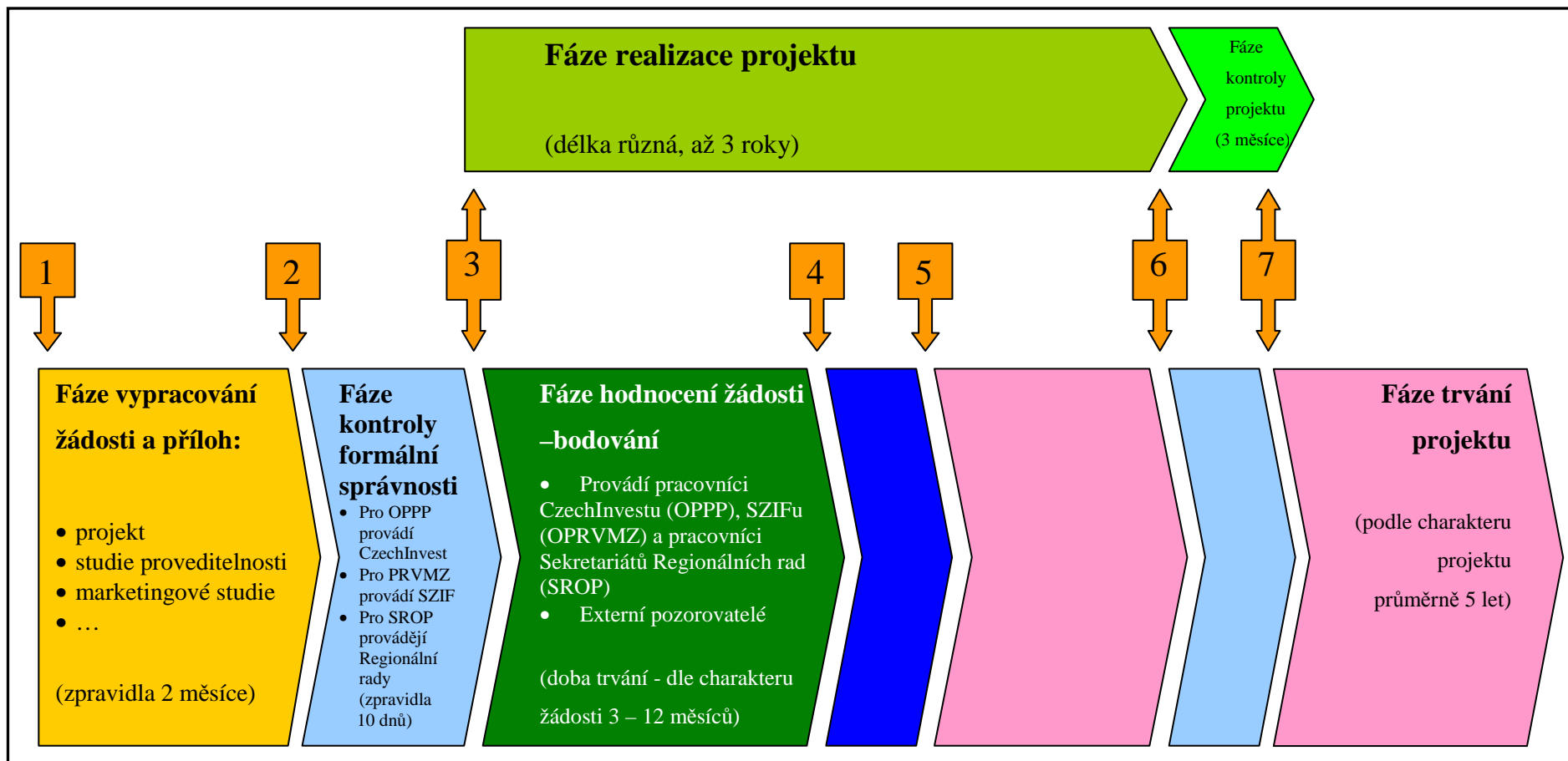
## 7.2.2 Průběh zpracování, hodnocení a realizace projektu

### obecně

Projekty podávané v rámci jednotlivých operačních programů jsou specifické pro každý OP. Existují však obecné zásady společné pro všechny programy. Mezi tyto zásady patří jednotlivé fáze v časovém harmonogramu podání, zpracování a hodnocení realizace projektu. (viz schéma č. 2.)

### 7.2.2.1 Časová řada zpracování, hodnocení a realizace projektu

Schéma č.2. Časová řada zpracování, hodnocení a realizace projektu



Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla z příslušných materiálů vztahujících se ke zpracování, hodnocení a realizace projektů

1. Posouzení reálnosti projektu žadatelem.
  - Ke konkrétní investici nalézt příslušný program.
  - Výpočet finančního zdraví (dle metodik CI , hospodářské komory).
2. Odevzdání žádosti a příloh, přidělení čísla přijetí.
  - V tomto moment existují rozdílnosti ve formě podpisu žádostí a příslušných příloh. Obecně platí, že jsou žádosti předávány na pracovišti implementační agentury osobně žadatelem a jsou podepisovány statutárem před úředníkem (OPRVMZ), nebo je dokumentace podepisována statutárem a poté zaslána nebo odevzdána na příslušnou implementační agenturu (OPPP a SROP). Někde jsou dokonce vyžadovány notářsky ověřené podpisy. Proto je třeba se u každého projektu informovat zvlášť.
3. Registrace žádosti po odstranění formálních nedostatků.
4. Vyjádření hodnotitelské komise.
  - Doporučení ke schválení (respektive neschválení) žádosti.
5. Rozhodnutí o schválení (respektive neschválení) žádosti. Toto provádí MPO v případě OPPP, Mze pro OPRVMZ a MMR v rámci SROP.
6. Zpráva o ukončení projektu.
  - Podání žádosti o platbu.
7. Provedení platby dotace.

### 7.2.3 OPPP<sup>13</sup>

U OPPP proces hodnocení projektů probíhá na základě bodování stanovených a předem známých parametrů. Je hodnoceno finanční zdraví žadatele a výsledný efekt projektu, čímž je zajištěn efektivní výběr projektů. Což v realitě znamená, že na rozdíl od OPRVMZ není hodnocen pouze žadatel, ale též účelnost a výsledek zamýšleného projektu.

Představme si situaci dvou žadatelů, kde každý splní podmínku daného finančního zdraví. První žadatel má ovšem lepší ohodnocení finančního zdraví než ten druhý. První předloží projekt, který ve svém výsledku a účelu projektu nepřinese takový užitek jako

---

<sup>13</sup> Pramen: MPO ČR, Průvodce podnikatele operačním programem průmysl a podnikání, (Praha), listopad 2004. a příslušné programové dodatky.



projekt druhého žadatele, jehož finanční zdraví je horší, a proto projekt druhého žadatele nebude vybrán. Tato situace je velmi vhodně vyřešena právě v rámci OPPP.

Tento příklad jsem uvedl z důvodu srovnání například s OPRVMZ, kde se prioritně hodnotí právě žadatel a ne projekt.

Finanční pomoc bude poskytnuta na projekty, které splní následující podmínky<sup>14</sup>:

- místem realizace je celá ČR mimo regionu Praha (rozhodující je místo realizace projektu, nikoliv sídlo – místo podnikání žadatele, výjimku tvoří Marketing, kde je místo realizace s místem podnikání totožné),
- musí být jednoznačně vyjasněny majetkoprávní vztahy související s projektem, a to tak, aby byla zajištěna jeho realizace v rozsahu předloženého záměru,
- žadatel je povinen předložit oprávnění k podnikání na území ČR podle zvláštního zákona odpovídající zaměření projektu, pro který má být podpora poskytnuta (na jeho základě se pak bude posuzovat, zda projekt spadá do oblasti tzv. citlivých odvětví, a tudíž nemá nárok na dotaci či úvěr),
- jednotlivý projekt může být podán pouze v rámci jednoho příslušného programu,
- subjekt může podat libovolný počet projektů do různých opatření i v rámci jednoho opatření – každý náklad lze však spolufinancovat jen jednou,
- každý projekt musí splnit tzv. kritéria přijatelnosti, která jsou přesně vymezena v příslušném textu programu,
- projekty musí splňovat podmínku šetrnosti k životnímu prostředí.

---

<sup>14</sup> Pramen: MPO ČR, Průvodce podnikatele operačním programem průmysl a podnikání, (Praha), listopad 2004.

### 7.2.3.1 Silné a slabé stránky hodnocení OPPP

**Tabulka č.2.** Silné a slabé stránky hodnocení OPPP

OPPP	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	<ul style="list-style-type: none"> <li>+ Hodnocení finančního zdraví žadatele.</li> <li>+ Precizní hodnocení výsledného efektu projektu.</li> <li>+ Hodnocení podle většinou exaktních a měřitelných kritérií</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Subjektivní hodnocení externími hodnotiteli.</li> <li>– Nedostatečná zpětná vazba na žadatele v případě zamítnutí projektu – špatná informovanost.</li> <li>– Dlouhá doba hodnocení projektu.</li> </ul>

*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla*

### 7.2.3.2 Výše finanční dotace<sup>15</sup>

**Tabulka č.3.** Výše finanční dotace OPPP

OPPP				
Program		MAX výše dotace v %	MAX výše dotace v % EU/ČR	Uznatelné náklady v mil. Kč MIN/MAX
<b>Prosperita</b>	se stavebními pracemi	75%	53,8/21,2	3/150
	bez stavebních prací	75%	53,8/21,2	0,5/150
<b>Reality</b>	pro MSP	46%	33/13	-/10
	města a obce	75%	53,8/21,2	-
	města a obce – regenerace	100%	71,1/28,3	-
<b>Školící střediska</b>		46%	33/13	0,5/30
<b>Klastry</b>	Období vyhledávání	75%	53,8/21,2	0,2/1
	Zakládání a rozvoj	75, 50, 25 %	53,8/21,2, 35,9/14,1, 17,9/7,1	3/Celkem za 3 roky 45 mil. Kč

<sup>15</sup> Pramen: webové stránky Directa Group, s.r.o.

<http://www.euro-info.cz/?sou=10003&titul=Struktur%E1ln%ED%20fondy>, k 2.4.2006.

<b>Klastry II</b>	Období vyhledávání		75%	53,8/21,2	0,2/1
	Zakládání a rozvoj		75, 65, 55 %	53,8/21,2, 46,6/18,4, 39,5/15,5	3/Celkem za 3 roky 45 mil. Kč
<b>Start<sup>16</sup></b>	Zvýhodněný bezúročný úvěr	Fyzická osoba a Právnícká osoba s 1 společníke m	90%	64,6/25,4	0,1/0,5
		Ostatní Právnícké osoby	90%	64,6/25,4	0,1/1
<b>Kredit</b>	MAX pět uzavřených po sobě	Zvýhodněný úvěr	90%	64,6/25,4	0,2/2 (splatnost 5 let, pevná úroková sazba 4% p. a.)
	jdoucimi zdaňovacími obdobími	Zvýhodněný úvěr	80%	57,4/22,6	2/5 (splatnost 6 let, pevná úroková sazba 4% p. a.)
	MIN dvě uzavřených po sobě jdoucimi zdaňovacími obdobími	Podřízený úvěr <sup>17</sup>	50%	35,9/14,1	2/7 (splatnost do 8 <sup>18</sup> let, pevná úroková sazba 3% p. a.)
<b>Rozvoj</b>			46% pro MSP, 36% ostatní	33/13 pro MSP, 25,8/10,2	1/20

<sup>16</sup> doba splatnosti při poskytnutí úvěru je max. 6let, splácení úvěru podmíněno čtvrtletními splátkami, datum první splátky stanoveno v rozmezí 9-12 měsíců ode dne jeho poskytnutí

<sup>17</sup> splácený v období podřízenosti jako poslední v pořadí za ostatními peněžními závazky

<sup>18</sup> s odkladem splátek až na 5 let

		ostatní	
<b>Rozvoj II</b>	30%	21,5/8,5	1/6
<b>Marketing</b>	46%	33/13	0,1/1
<b>Inovace</b>	46%	33/13	3/50
<b>Inovace II</b>	46%	33/13	1/20
<b>Úspory energie</b>	46%	33/13	0,5/30
<b>Obnovitelné zdroje energie</b>	46%	33/13	0,5/30

*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla z podkladů Directa Group, spol. s r.o. a příslušných Dodatků.*

## 7.2.4 OPRVMZ<sup>19</sup>

Žádosti o finanční pomoc z OPRVMZ jsou k dispozici na Zemědělských agenturách Ministerstva zemědělství a na Regionálních pracovištích SZIF. Žádosti o finanční pomoc z OP Zemědělství se podávají a registrují pouze na Regionálních pracovištích SZIF v termínech vyhlášených Řídícím orgánem.

K žádosti o finanční pomoc z OPRVMZ musí žadatel přiložit projekt a povinné přílohy, které jsou stanoveny v Pravidlech pro žadatele u každého opatření/podopatření (např. vyjádření veterinární správy ČR, stavební povolení, výpis z obchodního rejstříku, výpis z rejstříku trestů apod.).

Finanční pomoc bude poskytnuta na projekty, které splní následující podmínky:

- **bodové hodnocení projektu bude dostatečné vzhledem k disponibilním zdrojům,**
- **splní veškeré podmínky při realizaci projektu, včetně proplacení všech výdajů,**
- předloží úplnou žádost o finanční pomoc, včetně všech povinných příloh,
- splní definici žadatele uvedenou v Pravidlech pro žadatele u příslušného opatření/podopatření,
- splní všechna kritéria přijatelnosti projektu uvedená v Pravidlech pro žadatele u příslušného opatření/podopatření,

---

<sup>19</sup> Pramen: MZe, Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ pro jednotlivá opatření, 3. aktualizovaná vydání, (Praha), 2005.

- splní specifické podmínky uvedené ve specifické části pravidel u příslušného opatření/podopatření,
- podepíše rozhodnutí a podmínky o spolufinancování se SZIF,
- v termínu předloží kompletní žádost o proplacení včetně všech stanovených příloh.

#### 7.2.4.1 Silné a slabé stránky hodnocení OPRVMZ

**Tabulka č.4.** Silné a slabé stránky hodnocení OPRVMZ

OPRVMZ	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	<ul style="list-style-type: none"> <li>+ Hodnocení finančního zdraví žadatele.</li> <li>+ Dopředu odhadnutelné obodování projektu.</li> <li>+ Hodnocení velmi nesnadno ovlivnitelné subjektivními vlivy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Nehodnocení účelnosti a výsledků projektu jako takového, hodnocení směřováno pouze na žadatele</li> <li>– dobrému žadateli může být schválen špatný projekt.</li> <li>– Hodnocení formální, byrokratické, nevystihující obsah projektu</li> </ul>

*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla*

#### 7.2.4.2 Výše finanční dotace

**Tabulka č.5.** Výše finanční dotace OPRVMZ

OPRVMZ					
Opatření/podopatření		Max výše dotace v %	Max výše dotace v % EU/ČR	Uznatelné náklady v mil. Kč MIN/MAX	MAX dotace na jednoho žadatele za období 00-06 v mil Kč
1.1					
1.1.1	ostatní	50%	35/15	0,318/31,8	95,4
	LFA	60%	42/18	0,318/31,8	
	Mladí zemědělci	55%	38,5/16,5	0,318/31,8	

1.1.2		50%	35/15	0,0636/1,59	6,36
1.2					
1.2		50%	35/15	0,382/32	95
1.3					
1.3.1 – nevytvářející významný zisk		100%	70/30	0,0528/53,1	63,6
1.3.2		50%	35/15	0,0636/15,9	31,8
1.3.3		50%	35/15	0,0636/9,5	9,5
1.3.4		100%	70/30	0,019/9,5	9,5
2.1					
2.1.1 – nevytvářející zisk		100%	70/30	0,3131/53	82,7
2.1.2– nevytvářející významný zisk		100%	70/30	1/2,6	7,9
2.1.3	Odbahnění	50%	35/15	212 Kč/m <sup>3</sup> vytěženého sedimentu	10,6
	Hlavní odvodňovací a závlahové zařízení			1 050/8 492 Kč/běžný metr zařízení	
	Podrobné závlahové zařízení			84 824/265 031 Kč/Ha	
	Podrobné odvodňovací zařízení			53 019/159 025 Kč/Ha	
	ostatní			1,06/10,6	
2.1.4 – přinášející zisk / nepřinášející zisk	Pilotní integrovaná strategie	50% /	35/15 /	4,77/6,361	6,37 + bonus v návaznosti na počet obyvatel
	Pro osvojování schopností	100%	70/30	0,318/0,637	0,637
2.1.5		50%	35/15	0,318/2,5	3,2
2.2					
2.2 – nevytvářející významný		100%	70/30	0,106/1,06	10,6

zisk				
<b>2.3</b>				
<b>2.3.1</b>	50%	35/15	0,063/6,36	6,36
<b>2.3.2</b>	50%	35/15	0,31081/1,59	15,9
<b>2.3.3</b>	50%	35/15	0,15903/3,18	31,81
<b>3.1</b>				
<b>3.1 – nevytvářející významný zisk</b>	100%	70/30	0,0318/9,5	9,5

*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla podle příslušného programového dodatku*

## 7.2.5 SROP<sup>20</sup>

**Fáze hodnocení a výběr úspěšných žádostí**, včetně oznámení výsledků žadatelům, se uskuteční ve lhůtě **4 měsíců od ukončení příjmu žádostí**. Neúspěšným žadatelům se nabízí příležitost přepracovat žádost a předložit ji opětovně v dalším kole výzvy. S vyšším počtem vyhlášených kol výzev se zvyšuje pravděpodobnost, že finanční alokace určená na dané opatření bude vyčerpána a že další kolo výzvy nebude v programovacím období 2004 – 2006 již vyhlášeno

Termíny vyhlášení výzev: RO SROP v zájmu zachování jednotného postupu v regionech určoval tyto termíny pro vyhlášení výzev k předkládání projektů: 1. června, 1. října a 1. února, zpravidla do konce uvedeného měsíce. Termín pro ukončení přijímání projektů je obvykle 60 dnů od jednotného termínu vyhlášení, tedy 31. července, 30. listopadu a 31. března.

Finanční prostředky programu SROP jsou alokovány podle jednotlivých regionů soudržnosti následovně (netýká se opatření 2.3 a podopatření 4.1.1 a 4.2.1) – údaje v % z celkových finančních zdrojů programu:

<sup>20</sup> Pramen: MMR, Příručky pro žadatele pro jednotlivá kola výzev.

**Tabulka č.6.** Přehled alokací finančních prostředků mezi regiony soudržnosti:

Region NUTS II	Opatření 1.1	Ostatní opatření (s výjimkou 2.3, 4.1.1 a 4.2.1)
<b>Střední Čechy</b>	2.38	11.90
<b>Jihozápad</b>	5.56	11.98
<b>Severozápad</b>	24,50	17.20
<b>Severovýchod</b>	5.15	12.60
<b>Jihovýchod</b>	15.83	14.26
<b>Střední Morava</b>	16.28	14.52
<b>Moravskoslezsko</b>	30.30	17.54

*Pramen: Příručka pro žadatele pro 3. kolo výzvy, MMR ČR, č.j. 12 568/2004-53*

Vyhlášení výzvy v celostátním tisku s uvedením všech kontaktů zajistí řídicí orgán.

#### 7.2.5.1 Silné a slabé stránky hodnocení SROP

**Tabulka č.7.** Silné a slabé stránky hodnocení SROP

SROP	SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
	+ Respektování regionálních priorit	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Subjektivní hodnocení krajskými úředníky</li> <li>– Jednostranné hodnocení projektů                             <ul style="list-style-type: none"> <li>– povinnost zřídit pracovní místa (nařízen i počet)</li> </ul> </li> <li>– Nejednotnost „přísnosti“ na posuzování projektů, v každém kraji jiný přístup</li> <li>– U určitých typů projektu kraj prakticky schvaluje projekty sám sobě</li> </ul>

*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla*



## 7.2.5.2 Výše finanční dotace

**Tabulka č.8.** Výše finanční dotace SROP

SROP				
Opatření/podopatření		Max výše dotace v %	Max výše dotace v % EU/ČR	MIN <sup>21</sup> Uznatelné náklady v mil. Kč
1.1				
1.1	Drobný podnikatel <sup>22</sup>	75%	50/25	0,5
	MSP <sup>23</sup>	75%	50/25	2
2.1				
2.1.1	Silnice II. a III. třídy	100%	75/25	5
	Místní komunikace	100%	75/25	0,5
2.1.2		100%	75/25	20
2.2				
2.2		100%	75/25	0,3
2.3				
2.3		100%	75/25	30
3.1				
3.1		100%	80/20	2

<sup>21</sup> Max. přesněji velikost Grantového schématu v příslušném kraji bude přímo úměrná jeho podílu v rámci dotace SROP.

<sup>22</sup> Pojem drobný podnikatel je vymezen v nařízení Komise (ES) č. 70/2001, o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o EU o státní pomoci pro malé a střední podniky (drobný podnikatel musí mimo jiné zaměstnávat méně než deset pracovníků)

V rámci tohoto Opatření musí vytvořit nejméně jedno nové pracovní místo pro každou realizovanou akci.

<sup>23</sup> Malý a střední podnikatel vymezen v nařízení Komise (ES) č. 70/2001, o aplikaci článků 87 a 88 Smlouvy o EU o státní pomoci pro malé a střední podniky (malý a střední podnikatel musí zaměstnávat od 10 do 249 pracovníků)

V rámci tohoto Opatření musí MSP zaměstnávající od 10 do 49 vytvořit 3 nové pracovní místa a MSP zaměstnávající od 50 do 249 pracovníků vytvořit 10 nových pracovních míst na každou realizovanou akci v rámci GS.

3.2				
3.2		100%	80/20	0,3
3.3				
3.3		100%	75/25	Realizace pouze jednoho projektu v rámci kraje (není omezení)
4.1				
4.1.1	všechny aktivity mimo podporu vytváření partnerství, zpracování marketingových studií a tvorbu propagačních materiálů	100%	75/25	2
	aktivity spojené s podporou vytváření partnerství, zpracování marketingových studií a tvorbou propagačních materiálů	100%	75/25	0,5
4.1.2		77%	57/20	0,5
4.2				
4.2.1		70%	52/18	97
4.2.2		64%	48/16	2
5.1 <sup>24</sup>				
5.1.1		100%	75/25	Limitované výdaje – 145,3
5.1.2		100%	75/25	Nelimitované výdaje – 71,14
5.2				
5.2.1		100%	75/25	Limitované výdaje – 58,2
5.2.2		100%	75/25	Nelimitované výdaje – 106,7

<sup>24</sup> Konečnými příjemci jsou MMR a MF

*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla z podkladů programového dodatku SROP, verze 0,8, (Praha), červen 2004.*

Celková veřejná podpora podnikatelských subjektů, zahrnující jak zdroje ERDF, tak i veřejné zdroje ČR (zdroje státního rozpočtu nebo rozpočtů krajů) nesmí překročit limit podpory, stanovený v rámci Regionální mapy intenzity veřejné podpory<sup>25</sup> - limit činí podle jednotlivých regionů soudržnosti podporovaných v rámci SROP 46-50% z celkových uznatelných nákladů projektů:

**Tabulka č.9.** Limity podpory pro jednotlivé Regiony soudržnosti

Region soudržnosti	Limit podpory
Moravskoslezsko	50%
Střední Čechy	50%
Severozápad	49%
Střední Morava	49%
Severovýchod	48%
Jihovýchod	48%
Jihozápad	46%

*Pramen: SROP Programový dodatek, verze 0,8, (Praha), červen 2004.*

## **7.3 Postup administrace**

### **7.3.1 Žádost a přílohy**

#### **7.3.1.1 OPPP<sup>26</sup>**

Formulář žádosti pro OPPP je k dispozici na webových stránkách MPO (www.mpo.cz), CI (www.czechinvest.org) či dalších agentur, které příslušný orgán implementují. Formuláře jsou ve formátu MS Excel.

---

<sup>25</sup> usnesení vlády ČR č.1315/2001

<sup>26</sup> Pramen: MPO ČR, Pokyny pro žadatele a příjemce podpory z OPPP, (Praha), červenec 2005. a příslušné programové dodatky.

Formulář je nutno vyplnit podle pokynů pro žadatele a s kontextovou nápovědou obsaženou přímo v žádosti. Správnost vyplnění žádosti je softwarově kontrolovatelná.

Spolu se žádostí je třeba zpracovat a odevzdat řadu příloh. Jedná se zejména o vlastní projekt (studie proveditelnosti), doklady o právní subjektivitě žadatele, daňová priznání za poslední tři roky včetně příslušných finanční výkazů, finanční plán projektu, doklad o zajištění zdrojů o na spolufinancování projektu a další přílohy, kterými žadatel dokládá skutečnosti uvedené v projektu.

Žádost a všechny přílohy, obsahující více než jednu stránku je třeba nerozebíratelně spojit a přelepit páskou.

Žádosti včetně příloh se předkládají v tištěné podobě v jednom originále (nebo ověřenou kopii) a třech kopiích a v elektronické verzi na CD. Výjimku zde tvoří žádosti z programu REALITY, kde postačí originál a jen jedna kopie.<sup>27</sup> Celou dokumentaci podepisuje statutární zástupce žadatele.

#### 7.3.1.2 OPRVMZ<sup>28</sup>

Žádost o finanční pomoc se podává na standardizovaném formuláři, který je k dispozici ve formátu PDF, nebo v tištěné podobě. K formuláři žádosti se přikládá jeden výtisk projektu, povinné a nepovinné přílohy. Veškeré požadované přílohy musí být originálem nebo ověřenou kopií ne starší tří měsíců (pokud není u jednotlivých opatření/podopatření uvedeno jinak). Žádosti o finanční pomoc se podávají samostatně za každé podopatření, resp. za každý investiční záměr v termínech vyhlášených MZe ČR na příslušném RO SZIF podle místa realizace projektu. V případě, že projekt svým rozsahem zasahuje do více regionů, podávají se žádosti na RO SZIF podle sídla žadatele u právnických osob a u fyzických osob podle místa trvalého bydliště.

Žádost o finanční pomoc, projekt a všechny přílohy předkládá a podepisuje žadatel osobně nebo prostřednictvím zmocněného zástupce před pracovníkem RO SZIF. Před vlastním podpisem žádosti pracovník RO SZIF zkontroluje oprávněnost osoby dokument podepsat (je-li žádost již podepsána, nelze tento podpis, není-li úředně ověřen, uznat).

---

<sup>27</sup> podrobnější specifikace podávání žádosti viz. Pokyny pro žadatele a příjemce podpory z OPPP.

<sup>28</sup> Pramen: MZe, Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ pro jednotlivá opatření, 3. aktualizovaná vydání, (Praha), 2005.

Termíny pro příjem žádostí a opatření, kterých se dané kolo týká, jsou vyhlašovány MZe ČR minimálně 3 týdny předem formou tiskové informace, v odborném denním tisku (médiích), na internetových stránkách MZe a SZIF.

Žádost jako u jediného OP lze vyplňovat ručně.

### 7.3.1.3 SROP<sup>29</sup>

Žádost o podporu z programu SROP (vyjma opatření 3.3) vyplňuje žadatel v elektronické formuláři žádosti ELZA, v případě projektů typu grantových schémat a projektu do opatření 3.3 vyplňuje projektovou fiši.

Doba od vyhlášení kola výzvy ke konečnému termínu podání žádostí je minimálně 30, obvykle 60 dnů kalendářních dnů. Žádosti, které jsou doručeny později, nebudou převzaty.

Žádost musí být zpracována v elektronické formě standardního formuláře ELZA. Odlišný typ žádostí ve formě tzv. projektové fiše se předkládá jen u grantových schémat a žádostí předkládaných v rámci opatření 3. 3.

Žadatel předkládá tištěný výstup elektronické žádosti a všechny povinné a nepovinné přílohy v požadovaném počtu.

1. Tištěná verze elektronické žádosti (3x originál). Pokud žádost podepisuje oprávněný zástupce žadatele, je třeba přiložit notářsky ověřenou plnou moc.
2. Tištěný výstup programu ELZA po finálním uložení v pevné vazbě s podpisem na poslední straně.
3. Disketa nebo CD s elektronickou verzí žádosti (1x elektronické médium)
4. Povinné přílohy k žádosti (1x originál nebo ověřená kopie + 1x kopie).

Formulář ISPROFIN (2x originál + 1x kopie) – předkládá se v počtu 3 vyhotovení. jen v případě, že žadatel žádá o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu.

---

<sup>29</sup> Pramen: MMR, Příručky pro žadatele pro jednotlivá kola výzev.

## 7.3.2 Administrativní kontrola

### 7.3.2.1 OPPP<sup>30</sup>

Před samotným hodnocením žádostí kontroluje příslušná regionální kancelář agentury CI (resp. ČMZRB) splnění těchto formálních náležitostí:

- zda žádost byla předána v řádné a úplné formě,
- zda je kompletní z hlediska obsahu i příloh (tj. zda jsou vyplněny všechny údaje, zda jsou dodány všechny povinné přílohy, a zda obsahuje požadovaný počet exemplářů včetně elektronických médií), zda jsou vícestránkové přílohy nerozebíratelně spojeny a přelepeny,
- zda žádost neobsahuje jednoznačně nepravdivé údaje, které bude možno při příjmu žádosti identifikovat,
- zda jsou všechny dokumenty podepsány, zda jsou jedenkrát odevzdány v originále, nebo ověřené kopii.

Formát žádosti umožňuje toto prostřednictvím příslušného softwaru zkontrolovat po stránce obsahové a po stránce logických vazeb jednotlivých listů žádosti. Výsledkem této kontroly je obsah pomínutelných a nepomínutelných chyb. Ty druhé je povinen žadatel v uvedeném termínu opravit.

Pokud je žádost neúplná nebo formálně nesprávná, je žadatel vyzván k odstranění nedostatků nebo doplnění žádosti ve lhůtě zpravidla 10 dnů.

### 7.3.2.2 OPRVMZ<sup>31</sup>

**U každé žádosti včetně projektu a povinných příloh, která byla žadatelem předložena na příslušném RO SZIF, je provedena administrativní kontrola dokumentace.**

Kontrola dokumentace je zaměřena zejména na:

- zda žádost byla předána v řádné a úplné formě,
- zda je projekt zpracován podle závazné osnovy,

---

<sup>30</sup> Pramen: MPO ČR, Pokyny pro žadatele a příjemce podpory z OPPP, (Praha), červenec 2005. a příslušné programové dodatky.

<sup>31</sup> Pramen: MZe, Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ pro jednotlivá opatření, 3. aktualizovaná vydání, (Praha), 2005.

- zda je kompletní z hlediska obsahu i příloh (tj. zda jsou vyplněny všechny údaje, forma a podpisy, zda jsou dodány všechny povinné přílohy)
- zda žádost neobsahuje jednoznačně nepravdivé údaje, které bude možno při příjmu žádosti identifikovat.

Pokud je žádost neúplná nebo formálně nesprávná, bude žadateli vrácena do 28 kalendářních dnů od dne jejího zaregistrování spolu s uvedením konkrétních závad a s výzvou k jejich odstranění. Nedojde-li k odstranění závad žádosti, projektu a příloh zpravidla do 14-ti kalendářních dnů ode dne odeslání výzvy, považuje se žádost za neúplnou a je z registrace vyřazena. Opravenou a doplněnou žádost, projekt a přílohy musí žadatel na příslušné RO SZIF doručit osobně nebo prostřednictvím zmocněného zástupce. Jako podstatné lze uvést, že dodatečné předkládání nepovinných příloh (nevztahuje se však na odstranění závad v nepovinných přílohách předložených při registraci žádosti) a dodatečné úpravy požadované míry podpory nejsou možné.

### 7.3.2.3 SROP<sup>32</sup>

Pověření pracovníci před převzetím kontrolují, zda jsou na obálce uvedeny všechny požadované údaje. Kontrola má dvě části – nejprve je prováděna kontrola formálních náležitostí a poté kontrola přijatelnosti projektů (při hodnocení akcí v rámci GS případně i jiná regionální kritéria). Pokud tomu tak není, požádají žadatele o doplnění. Je-li obálka s žádostí podána v pořádku, vystavuje pracovník S-RR (ORP MMR) potvrzení o příjmu žádosti s uvedením jména (názvu) žadatele, názvu projektu, data a času převzetí.

Pokud žadatel splnil obecná kritéria přijatelnosti, ale při kontrole bylo zjištěno, že přijatá žádost nesplnila některou z formálních náležitostí, vyzve S-RR předkladatele projektu k doplnění. Pokud žadatel chybějící údaje ve stanovené lhůtě nedoloží, je z dalšího procesu hodnocení vyřazen.

---

<sup>32</sup> Pramen: MMR, Příručky pro žadatele pro jednotlivá kola výzev.

## 7.3.3 Průběh hodnocení a schválení

### 7.3.3.1 OPPP<sup>33</sup>

Po splnění formálních náležitostí žádosti následuje hodnocení věcného obsahu žádosti. Toto je rozděleno na hodnocení žadatele (právnícké osoby) a hodnocení vlastního projektu.

Hodnocení žadatele spočívá ve výpočtu jeho finančního zdraví, hodnocení vazeb na jiné podnikatelské subjekty (zejména na rizikové podnikatelské subjekty) a kontrole zda je předkladatel projektu oprávněn provozovat činnost, která je předmětem projektu. Toto hodnocení provádí pracovníci CzechInvest.

Hodnocení projektu spočívá v hodnocení jednotlivých skutečností, které jsou rozdílné podle programů v rámci OPPP a jsou popsány v pravidlech pro tyto programy. Toto hodnocení zpravidla provádí externí hodnotitelé (kteří jsou ve smluvním vztahu s CI), odborníci v oblasti které se týká projekt.

Veškeré hodnocené skutečnosti jsou obodovány podle předem stanoveného a žadateli známého klíče. Výsledkem procesu hodnocení jak žadatele tak projektu je doporučení či nedoporučení projektu ke schválení. Hodnotitelská komise může vrátit projekt zpět k dopracování, může si vyžádat dodatečné podklady pro hodnocení či doporučit žadateli projekt přepracovat.

Projekty schvaluje schvalovací komise jmenovaná řídicím orgánem (v tomto případě MPO), která vydá závěrečné rozhodnutí.

Závěrem celé procedury následují dva právní akty, jedním je podpis podmínek o poskytnutí dotace (tyto podepisuje žadatel) a vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace (toto podepisuje předseda schvalovací komise).

V případě žádosti o poskytnutí zvýhodněného úvěru o tomto rozhoduje ČMZRB a.s., která s žadatelem uzavře úvěrovou smlouvu.

---

<sup>33</sup> Pramen: MPO ČR, Pokyny pro žadatele a příjemce podpory z OPPP, (Praha), červenec 2005. a příslušné programové dodatky.



### 7.3.3.2 OPRVMZ<sup>34</sup>

Hodnocení žádosti probíhá podle dopředu známého bodového schématu sestaveného pro každé podopatření. Toto bodové schéma se vztahuje pouze k žadateli (právnícké nebo fyzické osoby) a hodnotí především jeho finanční zdraví a řadu dalších skutečností (např. zda je žadatel ekologickým zemědělcem, kolik zaměstnává osob do 40 let, členství v organizacích aj.). Předmětem hodnocení není úroveň a výsledky daného projektu (tzv. hodnocení ekonomické vhodnosti projektu je ryze formální, neboť lze uvést takové ekonomické parametry projektu, aby výsledek byl kladný). Hodnocení provádí pracovník implementační agentury SZIF, ten určí konkrétní bodový zisk žádosti podle doložených skutečností nepovinnými přílohami. Z výpočtu poměru disponibilních finančních prostředků pro dané opatření a objemu finančních prostředků poptávaných žádostmi celkem za uvedené opatření je vypočtena bodová hranice úspěšnosti pro dané kolo přijímání žádostí.

Tuto bodovou hranici schválí řídicí orgán (v tomto případě MZe), následně SZIF zveřejní na svých webových stránkách seznam projektů, které byly schváleny.

Závěrem celé procedury následuje podpis podmínek o poskytnutí dotace (tyto podepisuje žadatel) a vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace (toto podepisuje zástupce SZIF).

### 7.3.3.3 SROP<sup>35</sup>

**Kritéria přijatelnosti (obecná i specifická) jsou hodnocena odpověďmi ano/ne a nesplnění kritérií pro dané grantové kolo nebo vyhlášené individuální projekty představuje vyloučení projektu z dalšího hodnocení.**

Žadatelům, jejichž projekty byly z důvodu nesplnění formálních náležitostí vyřazeny, jsou tyto skutečnosti včetně odůvodnění sděleny písemně. Dopis je odeslán do 20 kalendářních dnů po uplynutí konečného termínu pro předkládání projektů s oznámením, že na dotaci není právní nárok a že si mohou na příslušném S-RR vyzvednout 1 paré (originál) podaného projektu. V případě, že žadatel si do 1 měsíce od doručení projekt nevyzvedne, bude kopie projektu skartována a originál archivován.

---

<sup>34</sup> Pramen: MZe, Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ pro jednotlivá opatření, 3. aktualizovaná vydání, (Praha), 2005.

<sup>35</sup> Pramen: MMR, Příručky pro žadatele pro jednotlivá kola výzev.

**U projektů předkládaných v rámci grantových schémat je hodnocení prováděno gestory příslušného grantového schématu (vybraný odbor krajského úřadu).**

Věcné hodnocení projektů (zejména vytvoření nových pracovních míst) je prováděno prostřednictvím bodování v projektech uvedených skutečností, které je žadatelům dopředu známé.

Po obodování projektů bude vypracována hodnotící zpráva, ve které je uveden seznam hodnocených projektů, seřazených podle bodového hodnocení pro každé opatření/podopatření za region soudržnosti.

V případě individuálních projektů, kdy projekty jsou tyto předkládány v rámci uzavřených kol jednotlivých výzev, je výběr projektů založen na prakticky stejném principu jako v případě OPPP (popsáno v kapitole 6.3.3.1) Počet podpořených projektů pak bude limitován výší alokace na dané opatření a region.

#### **7.3.3.3.1 Individuální projekty**

Za účelem výběru nejkvalitnějších projektů je systém hodnocení založen na souboru otázek, které jsou hodnoceny na základě projektové žádosti nebo povinných příloh. Soubor otázek se bude lišit (nikoli zásadně) podle typu opatření a žadatele a zahrne následující skupiny otázek a přiřazenou váhu:

- |  |     |
|--|-----|
| a) hodnocení schopností a zkušeností žadatele (a partnerů) | 10% |
| b) potřeba, relevance projektu                             | 30% |
| c) kvalita projektu  | 40% |
| d) horizontální kritéria-vazba na horizontální cíle SROP   | 20% |

Zatímco kritéria přijatelnosti jsou hodnocena odpověďmi ano/ne, výběrová kritéria jsou hodnocena na stupnici bodů 0–5 s možností násobku u některých významnějších kritérií. Výsledný počet bodů je určován počtem dosažených bodů za jednotlivá kritéria a vahou celé skupiny kritérií. Uvedený postup se vztahuje na hodnocení akcí v rámci realizace příslušných grantových schémat. Při vyhlášení grantového schématu má konečný příjemce, gestor grantového schématu (je jím vždy příslušný útvar v rámci příslušného krajského úřadu) možnost provést určité doplnění jednotlivých kritérií a stanovit podrobněji metodiku bodování (např. přidělení bodů podle hodnoty příslušného kritéria). O tomto budou koneční uživatelé informováni při vyhlášení grantového schématu.

Projekty v rámci opatření 3.3 jsou posuzovány odlišně, neboť je předkládán pouze 1 projekt za každý kraj.

### 7.3.3.3.2 Grantové schéma

V případě grantových schémat není hodnocení ve své podstatě spojeno s výběrem, protože za příslušný region (kraj, případně i region soudržnosti) je k dispozici pro posouzení vždy jen omezený počet grantových schémat pro určitou oblast v rámci opatření a pokud by dané GS nebylo přijato, pak příslušná část opatření je v daném regionu realizována.

Hodnocení je z toho důvodu zaměřeno na zjištění, zda konkrétní grantové schéma odpovídá zadání z operačního programu a programového dodatku a nikoliv na to, zda vyplněná žádost je lepší a vykazuje vyšší parametry než další projekty. Proto je nutno věnovat velkou pozornost přípravě grantových schémat a jejich rámcovému odsouhlasení před etapou "formálního výběru". Pro hodnocení GS mají S-RR k dispozici metodický pokyn RO SROP.

## 7.3.4 Realizace a proplacení projektu

### 7.3.4.1 OPPP<sup>36</sup>

Realizaci projektu je možno začít od data registrace žádosti CI. O přijetí žádosti je žadatel informován písemně ve formě dopisu o postupu žádosti do dalšího hodnocení, kde je uveden datum přijetí žádosti.

Od tohoto data mohou vznikat uznatelné náklady (náklady vzniklé před tímto datem jsou až na výjimky považovány za neuznatelné). Tato skutečnost ovšem neznamená, že žadatel musí čekat na doručení dopisu s veškerými aktivitami spojenými s projektem. Žadatel může před přijetím provést například:

- výběrové řízení na dodavatele,
- podepsat kupní smlouvu s dodavatelem a
- vystavit objednávku.

Projekt může být realizován jednorázově nebo po etapách. Nárok na vyplacení částky (dotace) vzniká tehdy, když žadatel splní veškeré podmínky a uhradí veškeré náklady spojené s etapou, nebo celým projektem. Po ukončení projektu provede žadatel vyúčtování a prostřednictvím závazného formuláře a příloh (zaplacené faktury, výpisy

---

<sup>36</sup> Pramen: MPO ČR, Pokyny pro žadatele a příjemce podpory z OPPP, (Praha), listopad 2004. a příslušné programové dodatky.

z bankovního účtu atd.) podá žádost o proplacení projektu, na regionální pracoviště CI. Tu podává po ukončení celého projektu nebo jeho etapy (programy: Rozvoj, Inovace a Reality). Příjemce dále doloží, že plní podmínky uvedené v Rozhodnutí o poskytnutí podpory. Splnění podmínek je prověřováno na základě předložených dokladů a ve většině případů i na základě kontroly na místě u příjemce podpory.

Po proplacení dotace následuje období monitorování projektu.

#### 7.3.4.2 OPRVMZ<sup>37</sup>

Realizaci projektu je zpravidla žadatel povinen naplánovat tak, aby začátek investice byl maximálně 6 měsíců od očekávaného data schválení žádosti a projekt byl dokončen do 18 měsíců od téhož data. Realizaci projektu je možno začít od data registrace žádosti SZIF. Před realizací projektu je provedena kontrola ex-ante.

Nárok na vyplacení nárokované částky (vyplacení dotace) vzniká tehdy, když žadatel splní veškeré podmínky a uhradí veškeré náklady. Aby byla částka proplacena, musí žadatel podat žádost o proplacení dotace a povinné přílohy včetně účetních dokladů na regionální pracoviště SZIF. Tu podává po ukončení celého projektu v termínu uvedeném v harmonogramu projektu. Regionální pracoviště SZIF následně zkontroluje formální náležitosti vyúčtování a provede kontrolu ex-post. Platební jednotka poté zašle prostředky v CZK na účet žadatele.

#### 7.3.4.3 SROP<sup>38</sup>

Na základě předložených podkladů z regionálních rad (předložené žádosti ve vyplněných formulářích ELZA a příslušné přílohy) zajistí řídicí orgán SROP projednání žádostí o poskytnutí dotace ze zdrojů MMR.

Na základě rozhodnutí o poskytnutí pomoci ze zdrojů MMR (případně dalších) zajistí Centrum pro regionální rozvoj kompletaci smluv (musí být v souladu s vydanými rozhodnutími) a to nejpozději do 5 dnů po vydání rozhodnutí MMR o spolufinancování z výše uvedených zdrojů.

---

<sup>37</sup> Pramen: MZe, Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ pro jednotlivá opatření, 3. aktualizovaná vydání, (Praha), 2005.

<sup>38</sup> Pramen: MMR, Příručky pro žadatele pro jednotlivá kola výzev.

Smlouvy podepisuje konečný příjemce a následně pak řídicí orgán SROP. Řídicí orgán SROP si vyhrazuje právo zamítnout ze závažných důvodů uzavřít smlouvu o poskytování pomoci a také si vyhrazuje právo iniciovat změny ve smlouvě.

Předpokládá se, že smlouvy budou zpravidla uzavřeny zhruba do 4 měsíců od konečného termínu pro předložení projektů v rámci výběrového kola.

## 7.3.5 Monitoring a kontrola

### 7.3.5.1 OPPP<sup>39</sup>

Monitoring projektů probíhá v průběhu realizace i po ukončení realizace projektu. Hlavním cílem monitoringu je průběžné zjišťování pokroku v realizaci projektů a porovnání získaných informací s výchozím předpokládaným plánem, dále poskytuje zpětnou vazbu z hlediska realizace projektů i celého programu.

Monitorování jednotlivých projektů je prováděno prostřednictvím následujících typů zpráv:

- řádné průběžné zprávy z realizace projektu,
- mimořádné průběžné zprávy z realizace projektu,
- závěrečné zprávy z realizace projektu a
- monitorovací zprávy po ukončení realizace projektu.

MPO a agentury zajišťují průběžnou kontrolu dodržování podmínek a vykonávají kontrolu v místě realizace projektu.

V případě úvěru od ČMZRB provádí kontrolu nad dodržováním podmínek smlouvy o úvěru další subjekt, jako například ČMZRB, Ministerstvo financí, Nejvyšší kontrolní úřad, OLAF – Evropský úřad pro potírání podvodného jednání, atd.

V případě, že poskytnutá podpora zahrnuje nákup služeb či produktů, které podléhají režimu veřejných zakázek, řídí se příjemce podpory zákonem o veřejných zakázkách a na dodržování ustanovení tohoto zákona dohlíží příslušné Agentury (popř. ČMZRB).

---

<sup>39</sup> Pramen: MPO ČR, Pokyny pro žadatele a příjemce podpory z OPPP, (Praha), listopad 2004. a příslušné programové dodatky.

### 7.3.5.2 OPRVMZ<sup>40</sup>

Řídící orgán provádí finanční kontroly (podle § 8 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole) a kontroly dodržování pravidel vnitřního kontrolního systému na všech úrovních řízení. Předběžné, průběžné a následné kontroly zahrnují fyzické a finanční prověření jednotlivých projektů, a to buď přímo na místě realizace projektů, nebo u orgánů, které jsou povinny uchovávat veškeré originály svých technických postupů a výdajových dokladů.

Další kontroly provádějí NKU, Evropská komise a Evropský účetní dvůr a Ministerstvo financí. Vesměs se jedná o kontroly ověřování souladu se stanovenými cíli a s finančním plánem projektu, souladu s politikami EU, hodnocení přijatelnosti výdajů, kontrolu fyzické realizace projektů, atd. Pro konečného příjemce to znamená, že budou odpovídat za to, že navrhované a realizované výdaje projektů jsou způsobilé a že při realizaci projektu budou dodrženy smlouvy uzavřené s PA. V konečném důsledku celá řada administrativního zatížení příjemce, jako jsou například:

- vnitřní finanční kontrola a zajištění provedení nezávislého výročního auditu organizace,
- zpracování finančního plánu,
- ověřování a proplácení ověřených faktur dodavatelům,
- pokud nastane změna při realizaci projektu oproti deklarovaným a smluvně dohodnutým podmínkám, předkládá o tom příjemce pomoci zprávu na PA.

### 7.3.5.3 SROP<sup>41</sup>

V rámci programu SROP se člení kontroly do tří základních skupin, které mohou probíhat buď jako plánované nebo jako neplánované kontroly:

- a) předběžná – EX-ANTE,
- b) průběžná – INTERIM,
  - interim bez žádosti o proplacení,

---

<sup>40</sup> Pramen: MZe, Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ pro jednotlivá opatření. 3. aktualizovaná vydání, (Praha), 2005.

<sup>41</sup> Pramen: MMR, Příručky pro žadatele pro jednotlivá kola výzev.

- interim se žádostí o proplacení,
- c) následná – EX-POST.

Pro provádění kontrol jsou stanoveny kontrolní postupy spočívající v:

- ověřování údajů uvedených v žádosti o finanční pomoc z programu SROP (ex-ante – předběžná kontrola);
- průběžném sledování realizace projektů až do jejich ukončení a vyúčtování (interim – průběžná kontrola);
- následném ověřování dodržování podmínek uvedených ve smlouvě po ukončení projektu, tj. porovnání obsahu konkrétních smluv včetně jejich specifických částí s výsledky realizace projektu (ex-post – následná kontrola).

Konečný příjemce je smlouvou o financování zavázán umožnit vstup osobám pověřeným k provedení kontroly (pracovníkům Sekretariátu Regionální rady, Centra pro regionální rozvoj, MMR, MF, Evropské komise, Evropského účetního dvora, NKU, finančního úřadu a dalších oprávněných orgánů státní správy) do objektů a na pozemky k ověřování plnění podmínek smlouvy o poskytnutí pomoci po dobu trvání smlouvy a dále po dobu 5 let od podpisu smlouvy. Stejně ustanovení musí být obsaženo ve smlouvě mezi konečným příjemcem a konečným uživatelem (tedy u smluv o financování uzavřených v rámci grantového schématu) a také v dodavatelské smlouvě mezi konečným příjemcem/konečným uživatelem a vybraným dodavatelem.

## **7.4 Stav čerpání prostředků v rámci**

### **7.4.1 OPPP<sup>42</sup>**

Největší je zájem žadatelů o opatření vztahující se k podpoře malého a středního podnikání, kde bylo v rámci opatření 2.1 přijato celkem 2 615 žádostí o podporu v celkové výši 4020,8 mil. Kč. Dále o opatření 1.2 Reality, kde bylo přijato 220 žádostí o podporu, v hodnotě 4224,5 mil. Kč a v rámci opatření 2.2 Inovace, kde bylo přijato 219 projektových žádostí v objemu 2798,1 mil. Kč (program podpory Inovace byl k 30. 6. 2005 pozastaven).

---

<sup>42</sup> Průběh čerpání strukturálních fondů (únor 2006).

#### 7.4.1.1 Výzvy za roky 2004 – 2006 v rámci jednotlivých (pod)opatření<sup>43</sup>

**Tabulka č.10.** Výzvy za roky 2004–2006 v rámci jednotlivých (pod)opatření OPMP

(Pod)opatření / program		Počet vyhlášených výzev za roky 2004- 2006	Počet podaných žádostí	Počet schválených projektů*	Počet projektů s vydaným rozhodnutím	Počet proplacených projektů*
číslo	název					
1.1	Prosperita	kontinuální	36	15	9	0
1.2	Reality	"	220	28	25	6
1.3	Školící střediska	"	40	19	13	1
1.4	Registr poradců	"	8 (akce)	8 (akce)	8 (akce)	0 (akce)
1.4	Czech Trade	"	134 (akce)	107 (akce)	107 (akce)	33 (akce)
1.4	Klasy	"	39	20	17	0
<b>Celkem 1.4</b>	<b>Rozvoj informačních a poradenských služeb</b>	"	<b>181</b>	<b>135</b>	<b>132</b>	<b>33</b>
2.1	Start	"	685	613	594	447
2.1	Kredit	"	866	543	528	356
2.1	Rozvoj I	(uzavřen)	504	110	109	46
2.1	Rozvoj II	1	243	106	82	0
2.1	Marketing	"	317	219	162	9
<b>Celkem 2.1</b>	<b>Zakládání a rozvoj MSP</b>	"	<b>2615</b>	<b>1591</b>	<b>1475</b>	<b>858</b>
2.2	Inovace dotace	(uzavřen)	211	66	61	0
2.2	Inovace kombinace	(uzavřen)	8	1	1	0
<b>Celkem 2.2</b>	<b>Inovace</b>	(uzavřen)	<b>219</b>	<b>67</b>	<b>62</b>	<b>0</b>
2.3	Úspory energie	kontinuální	20	11	7	3
2.3	Obnovitelné zdroje energie	"	51	16	4	0
<b>Celkem 2.3</b>	<b>Snižování energetické náročnosti a vyšší využití obnovitelných zdrojů energie</b>	"	<b>71</b>	<b>27</b>	<b>11</b>	<b>3</b>
3.1	TP při řízení a implementaci programu	"	234 (akce)	178 (akce)	178 (akce)	55 (akce)
3.2	Ostatní	"	236 (akce)	198 (akce)	198 (akce)	65 (akce)
<b>Celkem za OPMP</b>			<b>3 852</b>	<b>2 258</b>	<b>2 103</b>	<b>1 021</b>

*Pramen: Průběh čerpání strukturálních fondů (únor 2006)*

*\*) Jde o individuální schválené projekty konečných uživatelů.*

<sup>43</sup> Tabulka poskytuje přehled nejdůležitějších údajů o postupu čerpání prostředků strukturálních fondů známých v období do 28.2. 2006. Byla sestavena řídicím orgánem Rámce podpory společenství (MMR) dle poskytnutých údajů řídicím orgánem OPMP.



## 7.4.2 OPRVMZ<sup>44</sup>

V rámci opatření 2.2 Odborné vzdělávání bylo do konce února 2006 podáno pouze 12 projektových žádostí, zůstává tedy prostor pro nové projekty. V opatření 2.3 zaměřeném na rybářství došlo k zesílení zájmu žadatelů, bylo podáno celkem 133 projektových žádostí. Čerpáno je především v rámci opatření 1.1 Investice do zemědělského majetku a zemědělských podniků ve výši cca 345 mil. Kč. Celkem je vyčerpáno 423,7 mil. Kč, tj. 7,6% alokace 2004–2006.

### 7.4.2.1 Výzvy za roky 2004 – 2006 v rámci jednotlivých (pod)opatření<sup>45</sup>

**Tabulka č.11.** Výzvy za roky 2004–2006 v rámci jednotlivých (pod)opatření OPRVMZ

(Pod-)opatření		Počet vyhlášených výzev za roky 2004 - 2006	Počet podaných žádostí	Počet schválených projektů	Počet projektů, u nichž byly převzaty podmínky	Počet proplacených projektů
číslo	název					
1.1	Investice do zemědělského majetku	6	2487	1266	1262	413
1.2	Zlepšování zpracování zemědělských produktů a jejich marketing	2	137	68	68	22
1.3	Lesní hospodářství	3	126	94	93	14
2.1	Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí	6 (kromě 2.1.4)	1304	429	367	9
2.2	Odborné vzdělávání	1	12	0	-	-
2.3	Chov ryb a činnosti prováděné odborníky v rybářství	4	133	52	52	12
3.1	Technická pomoc	1	27	25	25	-
<b>Celkem za OP RVMZ</b>			<b>4 226</b>	<b>1 934</b>	<b>1 867</b>	<b>470</b>

*Pramen: Průběh čerpání strukturálních fondů (únor 2006).*

<sup>44</sup> Průběh čerpání strukturálních fondů (únor 2006)

<sup>45</sup> Tabulka poskytuje přehled nejdůležitějších údajů o postupu čerpání prostředků strukturálních fondů známých v období do 28. 2. 2006. Byla sestavena řídicím orgánem Rámce podpory společenství (MMR) dle poskytnutých údajů řídicím orgánem OPRVMZ.

### 7.4.3 SROP<sup>46</sup>

Z hlediska finančních indikátorů se nejlépe vyvíjí realizace opatření 2.1,2.2, 3.1, 4.1 a 4.2 (v rámci individuálních projektů), v nichž byly již zaznamenány žádosti o platbu. Zájem žadatelů odpovídá alokované částce pro období 2004–2005 nebo ji převyšuje u všech opatření, s výjimkou opatření 3.2 (ESF) a 5. 1. a 5. 2. (TA SROP a TA RPS).

#### 7.4.3.1 Výzvy za roky 2004 – 2006 v rámci jednotlivých (pod)opatření (včetně akcí podaných v rámci GS)<sup>47</sup>

**Tabulka č.12.** Výzvy za roky 2004–2006 v rámci jednotlivých (pod)opatření SROP

(Pod)opatření		Počet vyhlášených výzev za roky 2004- 2006	Počet podaných žádostí	Počet schválených projektů	Počet projektů s uzavřenou smlouvou	Počet proplacených projektů
číslo	název					
2.1.1	Rozvoj regionální dopravní infrastruktury	6	144	113	54	-
2.1.2	Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech	5				
2.2	Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech	5	341	179	61	-
2.3	Regenerace a revitalizace vybraných měst	1	20	9	9	-
3.1	Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů	6	395	143	102	1
3.3	Posílení kapacity místních a regionálních zdrojů	1	13	13	8	-
4.1.1	Rozvoj služeb pro ČR	2	52	11	5	-
4.2.1	Podpora nadregionální infrastruktury ČR	2	553	103	51	-
4.2.2	Podpora místní infrastruktury ČR	6				
5.1	Technická pomoc pro SROP	2	140	75	51	18
5.2	Technická pomoc pro RPS	2	119	69	104	35
<b>GRANTOVÁ SCHÉMATA</b>						
1.1	Podpora podnikání ve vybraných regionech	3 (GS)	636	249	131	-
2.1.1	Rozvoj regionální dopravní infrastruktury	3 (GS)	137	40	28	-
3.2	Podpora sociální integrace v regionech	3 (GS)	398	198	101	-
4.1.2	Podpora regionálních a místních	3 (GS)	436	177	111	-

<sup>46</sup> Pramen: Průběh čerpání strukturálních fondů (únor 2006).

<sup>47</sup> Tabulka poskytuje přehled nejdůležitějších údajů o postupu čerpání prostředků strukturálních fondů známých v období do 28. 2. 2006. Byla sestavena řídicím orgánem Rámce podpory společenství (MMR) dle poskytnutých údajů řídicím orgánem OPMP.

	služeb cestovního ruchu					
4.2.1	Podpora nadregionální infrastruktury ČR	1 (GS)	443	106	62	-
4.2.2	Podpora místní infrastruktury ČR	3 (GS)				
<b>Celkem za SROP</b>			<b>3 827</b>	<b>1 485</b>	<b>878</b>	<b>54</b>

*Pramen: Průběh čerpání strukturálních fondů (únor 2006).*

## 8 Příprava na roky 2007 – 2013<sup>48</sup>

### 8.1 Změna prioritních cílů<sup>49</sup>

EU na základě zkušeností s realizací strukturálních akcí počítá se změnou jednotlivých cílů. Tyto cíle jsou následující:

- Konvergence,
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost,
- Evropská územní spolupráce.

Tyto cíle nahradí prioritní cíle z let 2000 – 2006 a dojde také k jejich přeformulování.

Celkově lze očekávat, že reforma politiky soudržnosti EU se zaměří na:

- strategické priority EU,
- na větší koncentraci prostředků do nejméně příznivých oblastí s respektováním změn a potřeb v EU
- a na větší decentralizaci spolu s jednodušší, transparentnější a efektivnější implementací.

Připravované normy pro politiku soudržnosti budou založeny na principech rozděleného řízení mezi EU, členským státem a regiony. Bude jednotně definován nový programovací proces, standardy finančního managementu, kontroly a monitorovacího a hodnotícího procesu.

V zásadě bude prosazováno úsilí o jednodušší, decentralizovaný a proporcionální systém řízení při využívání Strukturálních fondů a Kohezního fondu.

---

<sup>48</sup> HRABÁNKOVÁ, Boháčková. Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000–2013. 2005 (Praha) ISBN 80-7271-159-8

<sup>49</sup> Pramen: [www.strukturalni-fondy.cz](http://www.strukturalni-fondy.cz)

Lze očekávat, že reforma politiky soudržnosti se zaměří na větší decentralizaci spolu s větší transparentností, zjednodušení a zefektivnění implementace. Dále pak že se zvětší koncentrace prostředků do méně příznivých oblastí s respektováním změn a potřeb v EU.

Zásadní změna je očekávána v oblasti finančního řízení, kde budou uplatněny tyto změny:

- platby a finanční řízení bude na úrovni priorit ne opatření,
- příspěvek Společenství bude vypočten pouze na základě veřejných výdajů a
- pro volitelnost výdajů budou z převážné části uplatňována náhradní pravidla, nikoliv jen pravidla Společenství.

Změna v oblasti kontroly bude spočívat v omezení úlohy Evropské komise.

Celkem lze říci, že je zde snaha o zjednodušení, decentralizaci a proporcionalizaci systému řízení při využívání Strukturálních fondů a Kohezního fondu.

### 8.1.1 Srovnání cílů a finančních nástrojů politiky soudržnosti EU v kontextu na následující období 2007–2013<sup>50</sup>

**Tabulka č.13.** Srovnání a finančních nástrojů politiky soudržnosti EU v kontextu na následující období 2007–2013

Období let 2000 – 2006		Období let 2007 – 2013	
Cíle	Finanční nástroje	Cíle	Finanční nástroje
Kohezní fond	Kohezní fond	Konvergence	ERDF
Cíl 1	ERDF		ESF
	ESF		Kohezní fond
	EAGGF – garanční a orientační sekce		-
	FIFG		-
Cíl 2	ERDF	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnání	ERDF
	ESF		ESF
Cíl 3	ESF		

<sup>50</sup> HRABÁNKOVÁ, Boháčková. Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000-2013. 2005 (Praha) ISBN 80-7271-159-8

Interreg	ERDF	Evropská územní spolupráce	ERDF
URBAN	ERDF		
EQUAL	ESF		
Leader+	EAGGF – orientační sekce		
Rozvoj venkova a restrukturalizace zemědělství a rybolovu	EAGGF – garanční sekce FIFG – rybolov		
<b>3 cíle + 6 cílových iniciativ</b>	<b>9 finančních nástrojů</b>	<b>3 cíle</b>	<b>3 finanční nástroje</b>

Pramen: <sup>51</sup>

### 8.1.2 Cíl „Konvergence“

Tento cíl v zásadě nahradí stávající současný Cíl 1. „Konvergence“ neboli „**Podpora růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech**“. Tento cíl se týká oblastí s HDP na hlavu nepřesahujícím 75 % průměru Společenství. Zároveň se navrhuje dočasná podpora regionů, kde by HDP na hlavu nepřesáhl 75 % průměru Společenství před rozšířením (tzv. statistický efekt). Modernizace a diverzifikace struktury hospodářství, rozšíření a modernizace základní infrastruktury, ochrana životního prostředí, posilování administrativní kapacity, zvýšení kvality institucí trhu práce a výchovných a vzdělávacích systémů a rozšíření lidského kapitálu budou hlavními oblastmi spolufinancování národních a regionálních programů. Kromě toho budou mít státy s HNP nižším než 90 % průměru společenství nárok na podporu z Fondu soudržnosti, který bude nadále financovat projekty v oblasti dopravy a životního prostředí.

### 8.1.3 Cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“

Tento cíl nahradí Cíle 1 a 2.

Jak napovídá název tohoto Cíle, tento má za úkol posílit konkurenceschopnost a atraktivitu regionů a předvídat hospodářské a společenské změny, dále pak podporovat inovaci, společnost založenou na znalostech, podnikavost, ochranu životního prostředí a

<sup>51</sup> HRABÁNKOVÁ, Boháčková. Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000–2013. 2005 (Praha) ISBN 80-7271-159-8

prevenci rizik, podporovat na základě Evropské strategie zaměstnanosti přizpůsobivost pracovníků a podniků a rozvoj trhů práce v kontextu sociální inkluze.

V zásadě toto znamená, že Hlavní cíle politiky soudržnosti mimo nejméně rozvinuté členské země a oblasti budou dvojí: za prvé, politika soudržnosti bude prostřednictvím regionálních programů pomáhat regionům a orgánům regionální správy předvídat a podporovat ekonomické změny v průmyslových, městských a venkovských oblastech posilováním jejich konkurenceschopnosti a atraktivity, s ohledem na stávající ekonomické, sociální a územní rozdíly. Za druhé, prostřednictvím národních programů, bude politika soudržnosti v souladu s prioritami Evropské strategie zaměstnanosti pomáhat občanům předvídat ekonomické změny a přizpůsobovat se jim podporou politik zaměřených na dosažení plné zaměstnanosti, zvyšování kvality a produktivity práce a proti sociálnímu vyloučení.

#### **8.1.4 Cíl „Evropská územní spolupráce“**

Tento cíl se týká zintenzivnění spolupráce na třech úrovních:

- přeshraniční spolupráce prostřednictvím společných programů,
- spolupráce na úrovni nadnárodních oblastí,
- sítě pro spolupráci a výměnu zkušeností v celé EU.

Cíl „Evropská územní spolupráce“ je určen územím, u kterých půjde o podporu vyváženého, harmonického a trvale udržitelného rozvoje v zájmu celého Společenství.

Cíl vychází ze zkušeností iniciativy INTERREG a doporučuje pokračovat v činnostech zaměřených na harmonické a vyvážené sjednocování území Unie podporou spolupráce na přeshraniční a mezistátní úrovni. V principu budou do přeshraniční spolupráce zapojeny všechny regiony podél vnějších i vnitřních hranic, pozemských i námořních. Hlavním cílem je hledat společná řešení společných problémů mezi sousedními zeměmi a regiony, jako je rozvoj měst, venkova a přímořských oblastí, rozvoj hospodářských vztahů a propojení malých a středních podniků.

## **8.2 Fondy EU pro období 2007 – 2013**

Se změnou prioritních cílů lze očekávat také náležité změny ve fondech EU. Ze strukturálních fondů budou nejdůležitější následující.

### **8.2.1 Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)**

Hlavní směr podpory z tohoto fondu budou investice a opatření zaměřená na redukci nerovností v rámci regionů v EU. Změna se bude týkat nejen posílení infrastruktur a pomoci MSP, ale převážně bude orientována na výzkum a inovaci a na prevenci rizik. Uvedené pomoci v rámci ERDF budou vycházet z těchto tématických okruhů:

- inovace a znalostní ekonomika,
- životní prostředí a
- prevence rizik.

Dále budou vycházet ze dvou druhů programů a to:

- Přeshraniční – Tyto programy budou zdůrazňovat společnou správu životního prostředí, podnikavost a sdílení infrastruktur.
- Národnostní – Tyto budou zahrnovat ochranu a správu vod, dostupnost velkých sítí a interoperabilitu systému, prevenci rizik a společné činnosti ve výzkumu a technologickém rozvoji.

Zásahy ERDF budou zaměřeny na odlišné činnosti než zemědělství a rybolov.

### **8.2.2 Fondy zaměřené na podporu zemědělství**

Tyto fondy již nebudou patřit mezi strukturální fondy. Jedná se o tyto fondy:

- I. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)**
- II. Evropský zemědělský garanční fond (EGF)**
- III. Evropský fond pro rybolov (FIFG)**
- IV. Kohezní fond (CF)**

#### **8.2.2.1 EAFRD**

Tento fond bude podporovat rozvoj venkova v rámci první prioritní osy „zvyšování konkurenceschopnosti sektoru zemědělství a lesnictví“, druhé prioritní osy



„Obhospodařování území“, třetí „Diverzifikace venkovské ekonomiky a kvalita života na venkově“ a poslední čtvrté osy na místní rozvojovou strategii (metoda LEADER).

První prioritní osa bude zaměřena hlavně na posílení lidského potenciálu restrukturalizace materiálního potenciálu a zlepšování zemědělské produkce.

Druhá prioritní osa zahrnuje zejména trvale udržitelné využívání zemědělské půdy a obhospodařování lesních pozemků.

Třetí osa obsahuje především následující opatření: opatření k diverzifikaci venkovské ekonomiky a opatření ke zlepšení kvality života na venkově.

Čtvrtá prioritní osa je zaměřena na metodu LEADER. Na základě této metody budou místní akční skupiny nositeli integrované místní strategie a budou odpovídat za její naplnění.

Takto formulované priority jsou odezvou na problémy jako např. potřeba ochrany životního prostředí, potřeba osídlení a zamezení vyklidňování některých venkovských oblastí nebo potřebu ekonomické podpory venkovské oblasti jak pro zajištění stability tohoto sektoru tak i pro zlepšení příjmů obyvatel venkovského prostoru.

#### 8.2.2.2 EGF

Úkolem tohoto fondu bude především poskytování příspěvků a plateb v rámci nerozděleného řízení, zejména na specifická veterinární opatření, propagaci zemědělských produktů, opatření pro inspekci potravin, zemědělský výzkum aj. Dále by měl tento fond financovat hlavně Přímé platby zemědělským subjektům, intervenční opatření pro regulaci zemědělských trhů, podporu exportu zemědělských produktů do třetích zemí a informační a propagační zajištění obchodních aktivit v rámci zemědělské produkce a to jak na vnitřním trhu tak i ve třetích zemích.

#### 8.2.2.3 FIG

Tento fond bude mít prakticky stejné zaměření jako opatření v předešlém období – Finanční nástroj pro orientaci rybolovu.

#### 8.2.2.4 CF

Zásady tohoto fondu budou pokrývat nejen velké infrastruktury v dopravě, ale také oblasti, které mají zřetelný environmentální rozměr. U transevropských dopravních sítí bude akce fondu zaměřena především na prioritní projekty evropského významu.

## 8.3 OP pro období 2007 – 2013

Na základě nově definovaných cílů a priorit NRP pro období 2007–2013 připravuje ČR pro využívání fondů EU celkem 24 OP. Jak jednotlivé OP spadají pod nové cíle, znázorňuje následující tabulka.

**Tabulka č.14.** OP spadající pod nové cíle

Cíl pro období 2007–2013	OP pro období 2007–2013	Zdrojové fondy pro financování OP
Konvergence	Doprava	ERDF + FS
	Životní prostředí	ERDF + FS
	Vzdělání	ESF
	Věda a výzkum pro inovace	ERDF
	Podnikání a inovace	ERDF
	Řízení lidských zdrojů a zaměstnanost	ESF
	Integrovaný OP	ERDF
	Technická pomoc	ERDF
	7 Regionálních OP pro regiony soudržnosti v ČR	ERDF
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost (Praha)	Konkurenceschopnost	ERDF
	Adaptabilita a zaměstnanost	ESF
Evropská územní spolupráce	Přeshraniční spolupráce česko – saský	ERDF
	Přeshraniční spolupráce česko – bavorský	ERDF
	Přeshraniční spolupráce česko – rakouský	ERDF
	Přeshraniční spolupráce česko – slovenský	ERDF
	Přeshraniční spolupráce česko – polský	ERDF
	Mezinárodní spolupráce	ERDF
	Národní spolupráce	ERDF

*Zpracoval: Bc. Tomáš Lysenko-Chvíla z podkladů [www.strukturalni-fondy.cz](http://www.strukturalni-fondy.cz).*

## **9 Problémy provázející administraci fondů v období 2004 – 2006**

### **9.1 Příklady některých problémů a případné návrhy řešení**

Problémy celého systému administrace operačních programů a projektů bych rozdělil do dvou skupin. V první skupině se nachází systémové nedostatky vyplývající ze „záběhu“ jednotlivých institucí, které se na administraci podílejí. Tyto problémy jsou postupně odstraňovány, systém je precizován a jeho fungování zpřesňováno. V období 2007 až 2013 již bude řada nedostatků prvního období odstraněna, a to z podnětů všech zainteresovaných institucí na jedné straně a z podnětů samotných žadatelů a různých podnikatelských svazů a stavovských organizací.

Druhou skupinu tvoří nedostatky vyplývající z „vlivu lidského faktoru“ a jedná se zejména o rozdílný přístup úředníků a programových manažerů k jednotlivým ustanovením pravidel, rozdílné požadavky na jednotlivých pracovištích implementačních agentur a SRR a podobně. Tyto nedostatky budou odstraňovány obtížněji a pomaleji, neboť se jedná o subjektivní faktor deformující fungování státní správy jako celku (např. rozdíly na jednotlivých okresních finančních úřadech se nedaří odstranit ani po řadě let jejich fungování).

Prvním hlavním problémem je, podle mého názoru, samotná odlišná administrace jednotlivých OP. Je zřejmé, že některé rozdíly vyplývají z logiky zaměření OP, jako jsou např.:

- existence specifík oborů působnosti projektů a programů,
- nemožnost srovnání projektů v některých oblastech (např. v průmyslu),
- zvláštnosti některých regionů.

Tyto rozdíly jsou oprávněné a opodstatněné. Řada rozdílností ovšem vychází z čistě subjektivního postoje pracovníků implementačních agentur a jednotlivých ministerstev.

Během tohoto zkráceného období (2004–2006) se ČR a potažmo její ministerstva teprve učily zacházet s touto pomocí, a proto postupně dochází k odstraňování problémů a nedostatků.

### 9.1.1 OPPP

- Hlavním problémem u OPPP je vzhledem ke schvalovací proceduře, velkých rozdílech zaměření projektů a výběru externích specialistů velmi dlouhá doba hodnocení projektu. Tato doba v některých případech trvá i přes jeden rok.
- Nedostatek také vidím v poskytování informací. Např. v rámci OPPP jsou vydávány různé verze formulářů žádostí (v rámci každého programu). Tyto se od sebe liší jen minimálně a žadatel má problémy tyto změny odhalit. Práce navíc nastane v okamžiku odevzdávání žádosti, kdy ji žadatel musí předělat. S touto situací má žadatel zbytečné komplikace.
- V některých programech jsou nejasně definovány uznatelné náklady projektu a je nutno dodatečně zjišťovat pro konkrétní investiční záměry zda budou ty které náklady uznatelné, či nikoli.

#### Návrh řešení:

**Vytvořit jednoduchý, přehledný a často aktualizovaný informační odkaz minimálně na internetových stránkách ministerstva průmyslu případně CI s předmětem a popisem změny či novinky, respektive rychle ustálit podobu všech formulářů a tím celý problém odstranit.**

- Neexistence modelu nebo pomůcky posouzení projektu. Toto vytváří prostor pro subjektivní hodnocení ze strany hodnotitele a tak posouzení záleží na tom, kterému hodnotiteli je projekt předán.

#### Návrh řešení:

**Vytvořit závazná a přesně definovaná pravidla pro hodnotitele aby byla vyloučena i nechtěná manipulace s hodnocením projektů a s těmito pravidly seznámit žadatele dopředu.**

- Nevyváženost požadavků ze strany CI. Na jedné straně kladen důraz na zapečetění vícestránkových příloh a na druhé straně absence kontroly podpisu statutárních zástupců. Z tohoto vyplývá, že dokumentaci může podepsat kdokoliv.

#### Návrh řešení:

**Vytvořit a přesně formulovat požadavky na předkládané žádosti. Toto harmonizovat se všemi OP a JPD.**

### 9.1.2 OPRVMZ

- Nejzásadnější problém vidím v evidentních nedomyšlených omezení některých opatření. Např.:
  - U opatření 1.2 (Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing) je žadatel povinen vykupovat více než 50% surovin od prvovýrobců. Přestože je finanční pomoc prostřednictvím SF zaměřena primárně na malé a střední podnikatele, toto omezení je diskriminační právě pro tuto skupinu podnikatelů. Velké masokombináty tuto podmínku bez problémů splní právě na rozdíl od těch malých. Jelikož menší zpracovatelé obvykle nemají porážku, nakupují jatečně opracované půlky nebo čtvrtky právě od masokombinátů. Aby mohl masokombinát prodat tyto produkty, musí je nakoupit od zemědělce – prvovýrobce. Tento koloběh ukazuje omezení menšího zpracovatele dosáhnout na pomoc z tohoto opatření.
  - Neexistence některých zpřesňujících informací jako jsou rozdělení přijatelných nákladů na „stavební“ a na „technologie“. V případě, kdy žadatel pořizuje technologii a ta vyžaduje stavební úpravy, může nastane situace, kdy není schopen jednoznačně rozčlenit jednotlivé náklady (Např. v Podopatření 1.1.1 jsou jako přijatelné výdaje uváděny pod kódem 0002 – Rošty, takto požadované rozdělení je nepřesné, jelikož ty mohou být součástí stavby tak technologie. Tento fakt má poté vliv na Maximální přijatelné náklady a může se objevit v obou skupinách nákladů). Navíc jednotlivá pracoviště SZIF tyto náklady zařazují různě, čímž vzniká pro žadatele potenciální problém v případě následných kontrol.

### **Návrh řešení:**

**Na základě diskuze s odborníky v oboru domyslet dopady problematických omezení, sjednotit terminologii a přesně definovat druhy nákladů podle skupin a metodickým pokynem sjednotit posuzování projektů jednotlivými pracovišti SZIF.**

- Neexistence definice „Technické dokumentace projektu“. Není definována její podoba a rozsah. Toto přináší možnost subjektivního posuzování pracovníkem SZIF a požadování dokumentů nad rámec stanovený pravidly.

### **Návrh řešení:**

**Jednoduchá a přesná definice dané dokumentace.**

- Na rozdíl od CI kde je např. možnost konzultace projektu, je přístup SZIF typickým úřednickým postupem, kde v projektu musejí být uvedeny přesné formulace podle manuálu, ale samotná věcnost projektu uniká. Např. u rozšiřující investice je předkládána marketingová studie prokazující odbyt dotovaného produktu. Toto je podle mého názoru neúčinné a nic neříkající, jelikož takovéto informace se můžou zakládat na nepodložených údajích a nikdo (úředník) nemá šanci tuto skutečnost poznat.

### **Návrh řešení:**

**Doporučoval bych harmonizaci se systémem administrace OPPP, který tyto nedostatky nemá.**

- Nesjednocenost veřejných a neveřejných materiálů Pravidel. Pracovníci SZIF mají k dispozici interní materiál zpřesňující výklad Pravidel, který jim slouží jako vysvětlení a návod k jednotlivým úkonům. Tento interní materiál však žadatelé neznají a při rozporu jakékoliv jednotlivosti se tak žadatel, postupující podle veřejného materiálu – Pravidel, dostává do naprosto nepřijatelné pozice, neboť nezná interní materiál a tak neví, zda při vypracování projektu postupuje správně.

#### **Návrh řešení:**

**Sloučení Pravidel a neveřejných dokumentů do jednoho dokumentu a tímto způsobem znemožnit pracovníkům agentury SZIF řídit se jinými pravidly než těmi co jsou veřejně známé.**

Pravidla hodnocení žádostí (projektů) neumožňují hodnotit kvalitu investičního záměru žadatele. Bodovací systém je zaměřen jednostranně na hodnocení parametrů firmy, nikoliv podnikatelského záměru. Tento fakt má za následek zúžení okruhu žadatelů majících naději získat podporu z OPRVMZ. Z toho vyplývá, že podnik který má průměrné finanční zdraví a velmi dobrý podnikatelský záměr (investici) aby uspěl, musí žádat o nižší % procento dotace, než firma s lepším finančním zdravím a horším podnikatelským záměrem. Tímto nastávají nerovné podmínky žadatelů z hlediska úrovně projektů.

#### **Návrh řešení:**

**Rozdělení bodového zisku na části týkající se žadatele a projektu (např. v poměru 30 a 70 bodů).**

- Těž diskriminační je podmínka realizace 100% (75%) odbytu tržní produkce hlavní komodity ve vztahu k předmětu projektu prostřednictvím odbytové organizace po dobu 3 let od podání žádosti. Je otázkou, zda je korektní touto cestou podporovat odbytové organizace a jejich členy na úkor firem, které dokáží úspěšně finalizovat svou produkci bez pomoci uměle vytvořených subjektů. Právě tato podmínka vede žadatele k zakládání, nebo přistupování k odbytovým organizacím pouze účelově aby si zvýšila pravděpodobnost získání dotací. Původní smysl existence takových sdružení tím uniká.

#### **Návrh řešení:**

**Zrušení procentuálního zvýhodnění finanční podpory podnikům, které jsou součástí odbytových družstev či jiných obdobných organizací.**

### 9.1.3 SROP

- Nedostatky v informovanosti. GS jsou vyhlašována pro celou ČR a to prostřednictvím internetových stránek krajů. Tento fakt dává prostor absenci potřebných informací na webových stránkách některých krajských úřadů.

#### Návrh řešení:

**Povinnost v jednotné formě prezentovat veřejnosti potřebné informace nejen na www stránkách jednotlivých krajů, ale též souhrnně na www stránkách MMR.**

- Subjektivní hodnocení projektů krajskými úředníky. Z tohoto vyplývá nejednotný pohled na posuzování projektů.

#### Návrh řešení:

**Vytvořit závazná a přesně definovaná pravidla pro hodnotitele krajských úřadů, aby byla vyloučena i nechtěná manipulace s hodnocením projektů.**

- Nenastavené nepřesné podmínky proplácení projektů. Podle Krajského úřadu ČB se stávají situace, kdy po schválení a realizaci projektu není možné uznat již dříve schválené uznatelné náklady projektu.

#### Návrh řešení:

**Ze strany ministerstva nepřipustit dodatečné změny v uznatelných nákladech.**



## 10 Závěr

Strukturální politika je v ČR uplatňovaná na základě NRP a navazujících programových dokumentů. Strukturální fondy slouží jako nástroj harmonického rozvoje všech regionů EU. Po vstupu do EU se ČR stala součástí systému podpory pro podnikatelskou i nepodnikatelskou sféru. I přes krátké období členství a různé problémy se tato pomoc velmi výrazně podílí na rozvoji hospodářství, infrastruktury a socioekonomické situaci v ČR.

Na samotném začátku fungování celého dotačního systému byla řada nejasností, problémů a chyb. Po třech letech fungování tohoto systému je patrný pozvolný obrat k jeho zlepšení. ČR se již částečně naučila využívat dostupné podpory (i když skutečné čerpání finančních prostředků je v roce 2006 označováno za nedostatečné) a nyní se zaměřuje na zpreciznění celého systému.

ČR se také v závislosti na vývoji ekonomických možností EU (např. reforma společné zemědělské politiky) přizpůsobuje nové podobě programovacího období 2007-2013. Vzhledem k této situaci je podle mého názoru nutné věnovat velkou pozornost nejen systémovým záležitostem, ale také celému řetězci detailů administrace žádostí o finanční podporu. Aby byl celý systém dotací žadateli skutečně využíván a finanční prostředky čerpány, musí být „pravidla hry“ z pohledu firmy, obce i občana jednoznačná, průhledná a spravedlivá. Tak tomu v současnosti není a proto je tato problematika kritizována na všech úrovních. Původní dobré úmysly jsou průběhem administrativní procedury mnohdy deformovány s odrazujícím účinkem na žadatele.

S výše uvedeným souvisí i snaha EU o zjednodušení celého systému změnou struktury prioritních cílů a celkového zjednodušení programových nástrojů. Tyto změny budou reflektovány při dalším rozpracovávání na programové dokumenty nižšího řádu pro období 2007-2013 .

Aby v příštím programovacím období EU, kdy bude mít ČR k dispozici podstatně více finančních prostředků pro dotační politiku, došlo ke zlepšení bilance jejich čerpání (ČR není jen příjemcem finančních prostředků, ale též přispěvovatelem do společné pokladny EU) je nutné o všech aspektech administrace strukturálních fondů otevřeně hovořit, prosazovat změny a tím zlepšovat celý systém od základních koncepčních rozhodnutí do např. podoby formulářů žádostí. Jedině tak budou strukturální fondy v ČR plnit svoji funkci a stanou se nástrojem k vyrovnání úrovně české ekonomiky s ekonomikami nejrozvinutějších zemí EU.

## 11 Přehled použité literatury

1. MMR ČR, **Národní rozvojový plán 2004-2006**. únor 2003.
  2. MMR ČR, **Návrh Národního rozvojového plánu 2007-2013**. leden 2006.
  3. MMR ČR, **Průvodce fondy Evropské unie**. Odbor vnějších vztahů, duben 2004.
  4. HRABÁNKOVÁ, Boháčková. **Strukturální podpory v rámci politiky soudržnosti v období 2000–2013**. 2005 (Praha) ISBN 80-7271-159-8.
  5. **Jednotný evropský akt**, [www2.euroskop.cz](http://www2.euroskop.cz), k 20.2.2006.
  6. [www.strukturalni-fondy.cz](http://www.strukturalni-fondy.cz)
- 
7. MPO ČR, **Operační program průmysl a podnikání**. (Praha), říjen 2003.
  8. MZe ČR, **Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství**. (Praha), březen 2004.
  9. MMR ČR, **Společný regionální operační program České republiky na léta 2004–2006** (Praha), verze 0.12, prosinec 2003.
  10. MPO ČR, **Programový dodatek k Operačnímu programu Průmysl a podnikání**. verze 18. 2. 2004.
  11. MZe ČR, **Programový dodatek k Operačnímu programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství**. duben 2004.
  12. MMR ČR, **Společný regionální operační program České republiky na léta 2004–2006 Programový dodatek**. verze 0.8, (Praha), červen 2004.
- 
13. MMR ČR, **Příručka pro žadatele pro 3. kolo výzvy**, č. j. 12 568/2004-53.
  14. MMR ČR, **Příručka pro žadatele pro 4. kolo výzvy**, č. j. 12 568/2004-53.
  15. MMR ČR, **Příručka pro žadatele pro 5. kolo výzvy**, č. j. 12 568/2004-53.
  16. MZe ČR, **Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ Opatření 1.1. Investice do zemědělského majetku/zemědělských podniků**. 3. aktualizované vydání, (Praha), 2005.

17. MZe ČR, **Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ Opatření 1.2. Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing.** 3. aktualizované vydání, (Praha), 2005.
18. MZe ČR, **Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ Opatření 1.3. Lesní hospodářství.** 3. aktualizované vydání, (Praha), 2005.
19. MZe ČR, **Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ Opatření 2.1. Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí.** 3. aktualizované vydání, (Praha), 2005.
20. MZe ČR, **Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z OPRVMZ Opatření 2.3. Rybářství.** 3. aktualizované vydání, (Praha), 2005.
21. Průběh čerpání strukturálních fondů (únor 2006).
22. MPO ČR, **Pokyny pro žadatele a příjemce podpory z OPMP,** (Praha), červenec 2005.
23. MPO ČR, **Pokyny pro žadatele a příjemce podpory z OPMP,** (Praha), listopad 2004.
24. MPO ČR – Odbor strukturálních fondů, **Průvodce podnikatele operačním programem průmysl a podnikání.** (Praha), listopad 2004.
25. MPO ČR – Odbor strukturálních fondů, **Průvodce podnikatele operačním programem průmysl a podnikání.** (Praha), duben 2004.

## 12 Abstract

Diplomová práce je zaměřená na problematiku Strukturálních fondů a jejich administraci v ČR. Strukturální fondy slouží jako finanční zdroje na spolufinancování, společně s národními a soukromými prostředky, aktivit vedoucích k snižování rozdílů v ekonomické vyspělosti mezi jednotlivými regiony. Strukturální fondy jsou administrovány prostřednictvím Operačních programů, které vycházejí z jednotného dokumentu (Národní rozvojový plán) schvalovaným vždy na dané programové období.

V diplomové práci je porovnáván postup administrace vybraných Operačních programů a vybrány některé problémy, které se vyskytly v průběhu prvního „zkráceného“ programovacího období, tedy rok po vstupu ČR do EU.

**Klíčová slova:**

Strukturální fondy,

Operační program,

Žadatel,

Projekt,

Žádost,

Administrace.

The thesis is aimed on sphere of structural funds and their administration in CR. Structural funds serves like financial resources on cofinancing, along with national and private resources, activities leading to dispraising differences in economic forwardness among regions. Structural funds are administrated through Operation programmes, which go out from uniform document (National development plan) legitimize always on given to programmatic period.

In thesis is collated administration procedure selected Operation programmes and chosen some problems, that occurred during 1st „cutaway" programming period, then year after entrance CR to the EC.

**Keywords:**

Struktural funds,

Operation program,

Applicant,

Project,

Request,

Administration.

## 13 Seznam zkratek

### Fondy

EAFRD	- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FIFG	- Evropský fond pro rybolov
CF	- Kohezní fond
ERDF	- Evropský fond regionálního rozvoje
EAGGF	- Evropský zemědělský orientační a záruční fond
EGF	- Evropský zemědělský garanční fond
ESF	- Evropský sociální fond

### Programy a agentury

OPPP	- Operační program průmysl a podnikání
OPRVMZ	- Operační program rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
SROP	- Společný regionální operační program
OPI	- Operační program infrastruktura
OPRLZ	- Operační program rozvoj lidských zdrojů
JPD	- Jednotný programový dokument
SZIF	- Státní zemědělský intervenční fond
RO SZIF	- Regionální odbor SZIF
CI	- CzechInvest
S-RR	- Sekretariát regionální rady
ČMZRB	- Českomoravská záruční a rozvojová banka
PA	- Platební agentura
GS	- Grantové schéma
IP	- Individuální projekt

## **Ministerstva a úřady ČR**

MZe	- Ministerstvo zemědělství
MPO	- Ministerstvo průmyslu a obchodu
MMR	- Ministerstvo pro místní rozvoj
MŽP	- Ministerstvo životního prostředí
MPSV	- Ministerstvo práce a sociálních věcí
MF	- Ministerstvo financí
MD	- Ministerstvo dopravy
NKU	- Nejvyšší kontrolní úřad
NNO	- Národní nezisková organizace

## **Ostatní**

ELZA	- elektronická žádost pro SPOR
NRP	- Národní rozvojový plán
MSP	- Malý a střední podnik
NUTS	- územní statistická jednotka vymezená pro potřeby analýz a regionální politiku EU
SWOT	- analýza silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení
V a V	- věda a výzkum
TA RPS	- Technická asistence rámce podpory společenství
TA SROP	- Technická asistence SROP
ES	- Evropské společenství
LFA	- méně příznivé oblasti s enviromentálním omezením

# 14 Seznamy tabulek, grafů, schémat a obrázků

## 14.1 Seznam tabulek

<i>Tabulka č.1.</i>	<i>Finanční prostředky určené pro české subjekty v letech 2004-2006 (v mil Kč)</i>	32
<i>Tabulka č.2.</i>	<i>Silné a slabé stránky hodnocení OP PPP</i>	39
<i>Tabulka č.3.</i>	<i>Výše finanční dotace OP PPP</i>	39
<i>Tabulka č.4.</i>	<i>Silné a slabé stránky hodnocení OP RVMZ</i>	42
<i>Tabulka č.5.</i>	<i>Výše finanční dotace OP RVMZ</i>	42
<i>Tabulka č.6.</i>	<i>Přehled alokací finančních prostředků mezi regiony soudržnosti:</i>	45
<i>Tabulka č.7.</i>	<i>Silné a slabé stránky hodnocení SROP</i>	45
<i>Tabulka č.8.</i>	<i>Výše finanční dotace SROP</i>	46
<i>Tabulka č.9.</i>	<i>Limity podpory pro jednotlivé Regiony soudržnosti</i>	48
<i>Tabulka č.10.</i>	<i>Výzvy za roky 2004-2006 v rámci jednotlivých (pod)opatření OP PPP</i>	61
<i>Tabulka č.11.</i>	<i>Výzvy za roky 2004-2006 v rámci jednotlivých (pod)opatření OP RVMZ</i>	62
<i>Tabulka č.12.</i>	<i>Výzvy za roky 2004-2006 v rámci jednotlivých (pod)opatření SROP</i>	63
<i>Tabulka č.13.</i>	<i>Srovnání a finančních nástrojů politiky soudržnosti EU v kontextu na následující období 2007-2013</i>	66
<i>Tabulka č.14.</i>	<i>OP spadající pod nové cíle</i>	71

## 14.2 Seznam grafů

<i>Graf č.1.</i>	<i>Rozdělení rozpočtových zdrojů mezi strukturální fondy pokrývající Cíle 1-3 a kohezní fond.</i>	17
<i>Graf č.2.</i>	<i>Rozdělení Strukturálních fondů podle množství prostředků</i>	20
<i>Graf č.3.</i>	<i>Finanční prostředky pro ČR v rámci cíle 1 na období 2004-2006</i>	32

## 14.3 Seznam schémat

<i>Schéma č.1.</i>	<i>Rozpracování programových materiálů vycházejících z NRP</i>	22
<i>Schéma č.2.</i>	<i>Časová řada zpracování, hodnocení a realizace projektu</i>	36



## 14.4 Seznam obrázků

<i>Obrázek č.1.</i>	<i>Kraje (NUTS III) a okresy (NUTS IV) v České republice</i> _____	<i>14</i>
<i>Obrázek č.2.</i>	<i>Jednotky (NUTS II) v České republice</i> _____	<i>15</i>